

KOMKOMMER EN KWEL

Komedie van Luc Kerkhofs

PERSONAGES:

(5 D - 4 H)

De rollen van de leerlingen worden gespeeld door volwassenen. Het is de bedoeling dat ze ongeveer 12 jaar oud zijn. Ze zitten in het zesde leerjaar, dus het laatste jaar van de lagere school.

JUF PALS : 45, lerares

ASTRID VAN GUTSENHOVEN : dochter van visboer

CHAREL LEMMENS : zoon van boer

HEIDI STAPPAERTS : dochter van politieagent

OSCAR DE DEKKER : zoon van gemeentewerker

MIEKE POELMANS : dochter van bakker

FILIP VAN BRANTEGEM : zoon van notaris

BETTY KOWALSKI : dochter van wc-madam

STEVE GEVAERT : zoon van cafébaas

DECOR:

Een klas met vier schoolbanken die achter elkaar staan. Rechts staat een lessenaar en hangt er een bord tegen de muur. De leerlingen kijken dus naar rechts. Als men centraal in de zaal staat zijn de banken wel zó verdeeld dat men ze allemaal kan zien, bord en lessenaar inclusief. De buitendeur staat links. Er is ook een raam voorzien.

Verder hangen en staan er wat accessoires die men normaal in een klas kan aantreffen, o.a. een wandkapstok, de kaart van België, de foto's van koning Bouwdewijn en koningin Fabiola, een crucifix boven de deur, elektrische puntenslijper, onderwerpen over biologie, meetkunde en de Nederlandse taal. Achteraan in de klas staat een menselijk geraamte.

Noot:

-Het stuk speelt zich af in de jaren 60. Het is de bedoeling dat de samenstelling van het decor de sfeer oproept uit die periode. Dit is best mogelijk door het gebruik van aangepaste accessoires, om niet te zeggen dat kleding en schmink in dit stuk héél belangrijk zijn.

Het verhaal loopt over de vijf periodes van een schooljaar. Het is aan te bevelen voor elk van deze periodes een lichte decorwisseling door te voeren, b.v.b.: adventskrans, kerstboom, Paasversiering, etc.

-Tussen de bedrijven is het wenselijk om ook muziek uit deze periode te draaien.

-Enkel Charel blijft het hele stuk door stevig dialect praten. Als hij Juf Pals aanspreekt is dat steeds met "zjuffrouw".

EERSTE BEDRIJF

EERSTE SCHOOLDAG

(Juf Pals komt binnen met haar schooltas onder de arm en opent de gordijn aan het raam. Ze zet haar schooltas neer en schikt de spullen die op haar lessenaar liggen)

JUF PALS: (bij zichzelf) Laat de varkens hun intrede maar doen. Benieuwd wat het dit jaar weer gaat worden. (neemt de bel) We zullen het vlug weten.

(Juf Pals af langs de buitendeur die ze laat openstaan. Op de achtergrond horen we het gejoel van spelende kinderen, dan rinkelt de bel. Even later komt Juf Pals binnen. Druppelsgewijs en onder luid rumoer volgen de leerlingen. Ze dragen elk een boekentas. Enkel Steve ontbreekt. Charel houdt z'n pet op. De schooltassen worden tegen de bank gezet)

JUF PALS: Iedereen mag gaan zitten op een willekeurige plaats. Straks krijgen jullie een vaste plaats waar jullie de rest van het schooljaar blijven zitten.

(De leerlingen zetten zich in de banken. Geduw en getrek met bijhorende reacties. Op de eerste bank zitten Betty en Astrid. Op de twee bank zit enkel Oscar. Op de derde bank zitten Charel en Filip. Op de vierde bank zitten Mieke en Heidi)

JUF PALS: Heeft iedereen een plaats, ja?

(Oscar bedenkt zich en wil op een andere plaats gaan zitten)

JUF PALS: (maakt een kruisteken) In de naam van de Vader... (de leerlingen vervolgen) ...en de Zoon en de heilige Geest, amen.

(Juf Pals gaat tot bij Oscar)

JUF PALS: (tot Oscar) Nu hebt ge ginder al gezeten, ge hebt daar al gezeten, en nu zit ge hier! Heeft meneer soms goesting om op MIJN stoel te gaan zitten?

OSCAR: (meent het echt) Oh, maar dat is vriendelijk van u. (zet zich op de plaats van Juf Pals achter de lessenaar)

JUF PALS: (luid) Verstaat gij mij niet, of hoe zit dat...?

OSCAR: Nee madam.

JUF PALS: (verbetert) Nee juffrouw...!

OSCAR: Nee juffrouw.

JUF PALS: Ga eens vlug op uw plaats zitten!

OSCAR: Ja juffrouw. (zet zich weer in z'n bank)

JUF PALS: Hoe is uwe naam?

OSCAR: Oscar De Dekker.

JUF PALS: Wel Oscar, zie maar dat ge mij dit jaar niet te veel voor mijn voeten loopt of ge gaat er spijt van krijgen! (wendt zich tot Charel, ad pet) En gij..., gij zijt ook niet veel naar de kerk geweest zeker?

CHAREL: Waarom zjuffrouw...?

JUF PALS: Doe uw klak af...!

(Charel wil z'n pet in de bank stoppen)

JUF PALS: Daar niet! Aan de kapstok!

CHAREL: (tot medeleerlingen) Opletten hé...!

(Charel scheert z'n pet naar de wandkapstok. Als die op de juiste plaats landt krijgt hij een kort applausje van de andere leerlingen)

JUF PALS: (telt vervolgens in stilte het aantal leerlingen) Tiens, ik dacht dat we met acht leerlingen zouden zijn.

(Juf Pals loopt de volgende momenten tussen de banken)

JUF PALS: Welkom in het zesde leerjaar. Ik ben Juffrouw Pals. Als jullie je naam horen geef dan onmiddellijk antwoord.

(Juf Pals overloopt de aanwezigheidslijst)

JUF PALS: Astrid Van Gutsenhoven...?

ASTRID: (veert recht) Ja juffrouw.

JUF PALS: Charel Lemmens...?

CHAREL: Yooo...!

JUF PALS: Kunt ge geen ABN praten?

CHAREL: Verstaat gij mij niet, zjuffrouw?

JUF PALS: Nee, ik versta u niet. En als iedereen hier maar z'n eigen taaltje gaat gebruiken dan lijkt dat hier meer op een kippenhok. (herhaalt luider) Charel Lemmens...?

CHAREL: (veert recht) Present!

JUF PALS: Heidi Stappaerts...?

HEIDI: (veert recht) Ja juffrouw.

JUF PALS: Oscar De Dekker...? (antwoordt in zijn plaats) Ja, die kennen we ondertussen al.

OSCAR: (wijst naar de lege plaats naast hem) Juffrouw, ik zou liever daar zitten.

JUF PALS: En waarom?

OSCAR: Ik zit liever bij het raam.

JUF PALS: Jammaar, gij komt niet om uit het raam te kijken hoor. (overloopt haar lijst verder) Mieke Poelmans...?

MIEKE: (veert recht, heeft een spraakgebrek, ze lispelt) Ja juffrouw.

JUF PALS: Zijt gij de dochter van bakker Poelmans?

MIEKE: Ja juffrouw.

JUF PALS: Filip Van Brantegem...?

(Filip draagt constant een brilletje, is een strevertje en daardoor saai in omgang. Hij is toch bij de pinken en kent elke dag z'n les zonder te studeren)

FILIP: (staat recht uit z'n bank) Zoon van de notaris.

JUF PALS: Aanwezig dus.

FILIP: Als ik antwoord dan zal ik wel aanwezig zijn hé.

JUF PALS: En ik hoef uwe commentaar niet!

BETTY: (steekt haar vinger op) Juffrouw juffrouw, ge hebt mijne naam nog niet geroepen! (bekend lachje)

JUF PALS: En hoe heet gij?

BETTY: Betty.

JUF PALS: En uw achternaam?

BETTY: Kowalski.

JUF PALS: Is dat met een korte "i" of met lange "i"...?

BETTY: Met een korte, juffrouw. (giechelt)

JUF PALS: (vervolgt) Steve Gevaert...? (krijgt geen antwoord, herhaalt dan luider) Steve Gevaert...? Niet aanwezig dus.

(Plots wordt de deur opengegooid en stormt Steve hijgend binnen. Z'n rosse haardos lijkt z'n handelsmerk)

STEVE: Ik ben te laat zeker...?

JUF PALS: (spottend) Nee, te vroeg. Ge ziet toch dat wij al bezig zijn.

STEVE: Ons ma had zich overslapen.

JUF PALS: Uw ma moet niet naar school komen, GIJ moet naar school komen!

STEVE: Normaal jankt onze hond 's morgens als 't tijd is om op te staan, maar ik denk dat die zich vandaag ook overslapen heeft.

JUF PALS: Ik geloof niks van alles wat ge vertelt!

STEVE: (geeft zich over) Ik ook niet, juffrouw.

JUF PALS: Steve, ge krijgt een kruisje achter uwe naam! (tot allen) De bedoeling van die kruisjes zal ik eens vlug uitleggen: drie kruisjes betekent tien bladzijde straf. Vijf kruisjes is een woensdagnamiddag strafstudie. En met tien kruisjes vliegt ge van de school! En hoop niet dat dit reglement wordt gewijzigd om iemand van u een plezier te doen. (luid) Discipline...! Ik hou van discipline! (viseert Steve) En dat kan niet met mensen die altijd te laat komen..., (viseert nu Oscar) ...of die om den haverklap op een andere plaats willen gaan zitten..., (viseert nu Charel) ...of die geen ABN praten. Ik wil van jullie geen soldaten maken, maar mensen die respect hebben voor orde, beleefdheid en stiptheid. Zijn er nog vragen?

HEIDI: (bang ad geraamte) Juffrouw, wat is dat hier vanachter in de klas?

JUF PALS: Ge bedoelt dat skelet? Mag ik u voorstellen, dat is William.

MIEKE: Ik heb schrik van William!

OSCAR: Ikke niet.

STEVE: Ik ook niet. Die is al jaren dood, dat ziet ge toch.

MIEKE: Moet dat skelet niet op het kerkhof liggen?

ASTRID: Waarom staat die daar, juffrouw?

JUF PALS: William zal ons dit jaar de wonderen van de anatomie leren.

CHAREL: Kan die dan klappen...?

FILIP: Hoe kan nen dooie nu praten?

BETTY: Ja juffrouw, ik heb vorige week nog een film gezien waarin de doden konden praten.

STEVE: Dat kan niet!

JUF PALS: Stille alstublieft...!

(Een algemene stilte volgt)

JUF PALS: Dit is het zesde leerjaar, het laatste jaar van het lager onderwijs. Dit wordt voor jullie een héél belangrijk jaar. Jullie staan op de drempel van het leven.

FILIP: We gaan dit schooljaar ook onze plechtige communie doen, hé juffrouw?

JUF PALS: Ja.

FILIP: (vervolgt) ...en gevormd worden.

JUF PALS: Filip, geeft gij liever les in mijn plaats?

FILIP: Nee juffrouw.

JUF PALS: Jamaar, anders moogt gij op mijn plaats gaan zitten.

FILIP: Nee juffrouw.

JUF PALS: Houdt uwe mond dan! (tot allen) Ik wil jullie nog meedelen dat ik een maagzweer heb. Daarom moet ik regelmatig medicatie nemen en zal ik even afwezig zijn uit de klas. Ik verlang wel dat er tijdens mijn afwezigheid geen gebruik wordt gemaakt om de klas hier op stellen te zetten.

OSCAR: Ons ma heeft ook ne maagzweer, maar dan moet onze pa efkes krabben in de slaapkamer en dan is dat over.

(Algemeen gelach)

JUF PALS: Zijn er problemen, vertel het me dan. Voor mij is alles bespreekbaar. Ik ben geen beest hé.

BETTY: Een lieve-Heers-beestje.

JUF PALS: Zo lief ben ik nu ook weer niet.

OSCAR: (stil) Dat heb ik al ondervonden!

HEIDI: Zijt gij getrouwd, juffrouw?

JUF PALS: Nee.

HEIDI: Waarom niet?

JUF PALS: IK stel hier de vragen...!

ASTRID: Maar ge zegt daarnet dat alles bespreekbaar is.

JUF PALS: Ja, maar niet mijn privéleven! Okee, nu mag iedereen zich om beurt komen voorstellen, en vertel ons wat jullie in de vakantie gedaan hebben. Astrid, gij moogt beginnen.

(Astrid gaat naar voor)

ASTRID: (maakt een buiging) Ik ben Astrid Van Gutsenhoven. Onze pa is visboer.

OSCAR: (denigrerend) Dat hebben we ondertussen al geroken!

JUF PALS: (berispt) Oscar...!

ASTRID: (vervolgt) Ik ben de zevende dochter en daarom heet ik "Astrid".

JUF PALS: Zijn jullie op vakantie geweest?

ASTRID: Ja, naar Finland. Onze pa is daar gaan vissen.

JUF PALS: Okee bedankt. Ga maar terug zitten. (met gebaartje) Charel, 't is uw beurt.

(Charel gaat naar voor. Hij is onverzorgd en praat constant dialect)

CHAREL: (legt z'n beide handen op de lessenaar dan tot Juf Pals) Zjuffrouw, ik ben de zoon van...

JUF PALS: (onderbreekt) Charel, kom hier eens staan en vertel dat eens aan heel de klas.

CHAREL: (keert zich om, trekt z'n korte broek wat hoger, dan tot allen) Ik ben de zoon van nen boer.

JUF PALS: Hij bedoelt "landbouwer".

CHAREL: Ja. De meesten onder u zullen mij nog wel niet kennen omdat ik ben al een paar jaar moeten mogen blijven zitten.

JUF PALS: En wat hebt gij zoal gedaan tijdens de vakantie?

CHAREL: Ik heb tijdens de vakantie onze pa moeten helpen krotten kappen en hooi inhalen van 't land, zjuffrouw.

JUF PALS: Is dat alles?

CHAREL: Nee zjuffrouw, ik ben ook nog met de zeug naar den beer moeten gaan bij boer ..... (hier de naam van een plaatselijke bekende boer vernoemen) Ge weet toch hoe dat gaat, hé zjuffrouw?

JUF PALS: Nee.

CHAREL: Allé, weet ge dat niet? (speelt het met veel enthousiasme voor) Die zeug moet zó gaan staan. En die beer kruipt daar vanachter dan op, en dan moet boer ..... (zet zit op handen en knieën) ...helpen met dat ding erin te duwen zó...!

(Algemeen gelach bij de leerlingen)

JUF PALS: (doet alle moeite om Charel te onderbreken) Zitten gij...!

CHAREL: (terwijl hij naar z'n bank stapt vertelt hij nog steeds verder) ...en met z'n toeren hangen die z'n kleren helemaal vol...

JUF PALS: (als de rust is weergekeerd) Oscar, 't is uw beurt.

(Oscar gaat naar voor)

OSCAR: Ik ben Oscar De Dekker. Onze pa werkt al jaren op de gemeente.

FILIP: Is dat werken, heel den dag op de steel van uw schop hangen?

OSCAR: (reageert hier niet op, vervolgt) Wij zijn thuis met vijf. Ik heb nog drie zussen en één broer.

FILIP: (verbetert) Dan zijt ge met zeven, als ge uw ouders erbij telt!

OSCAR: (reageert nog steeds niet) ...Ik ben de oudste.

FILIP: Mijne pa zegt dat het op de gemeente allemaal luieriken zijn.

OSCAR: (boos tot Juf Pals, ad Filip) Als die met zijn brilleke nu niet gaat zwijgen dan zal ik seffens dat brilleke eens op z'n gat zetten...!

FILIP: (dreigend) Kom dat hier eens zeggen, als ge durft!

(Oscar wil op Filip stuiken)

JUF PALS: (roept de kemphanen tot de orde, tot Oscar) Terug naar voor gij...! (tot Filip) En gij houdt uwe mond...! Begrepen! (tot Oscar) Met vakantie geweest?

OSCAR: Nee, wij hebben geen geld om op vakantie te gaan.

JUF PALS: Betty, gij zijt de volgende.

(Oscar kruipt terug in z'n bank, Betty gaat naar voor)

BETTY: Ik ben Betty Kowalski. Onze pa is een Pool die na de oorlog hier is gebleven. Mijn ouders zijn ondertussen gescheiden. Ons ma werkt als wc-madam in de GB.

HEIDI: Bèèèèèh...!

JUF PALS: Geen commentaar, Heidi!

BETTY: Ons ma verdient goed hare kost. Ze moet dan wel de wc's poetsen. Begrijp je? (giechelt als de èchte Betty)

JUF PALS: Zijn jullie met vakantie geweest?

BETTY: Ja, naar onze pa in Polen.

JUF PALS: 't Is goed. Ga nu maar zitten. Heidi, 't is aan u.

(Heidi gaat naar voor. Ze heeft twee blonde staartjes)

HEIDI: Ik ben Heidi Stappaerts. Mijne pa die is politieagent. Wij zijn op vakantie geweest naar de Ardennen. En 't was daar heel fijn, behalve op de laatste dag, want toen regende het binnen in onze caravan.

JUF PALS: Okee, ga maar terug zitten. Filip, kom maar naar voor.

(Filip gaat naar voor)

FILIP: Ik ben Filip Van Brantegem, zoon van de notaris.

OSCAR: (reageert fel) Die verdienen veel te veel!

FILIP: Wat weet gij daarvan! Gij hebt nog nooit ne notaris gezien!

OSCAR: Al meer dan ge denkt.

JUF PALS: Oscar zwijg..., of ge krijgt een kruisje achter uwe naam!

FILIP: (vervolgt) Wij zijn in juli op vakantie geweest naar Florida. En in augustus zijn we dan nog drie weken naar onze villa in de Provence geweest.

ASTRID: (stil Tot Charel) Die zijn stinkend rijk!

CHAREL: Stinken doet het op ons boerderij ook, maar niet naar "rijk", maar naar "zeik"...!

FILIP: (vervolgt) Onze pa wou dat ik het zesde leerjaar zou overslagen omdat ik veel te slim ben, maar in samenspraak met meneer directeur hebben ze dan besloten dat ik het zesde toch zou doen.

OSCAR: (roept) Stoeffter...!

JUF PALS: Okee Oscar, ge hebt een kruisje achter uwe naam!

OSCAR: Dan moet ge die met z'n brilleke ook een kruisje geven!

JUF PALS: Ge waart verwittigd. Mieke, gij zijt de volgende.

(Mieke gaat naar voor en lispelt zoals steeds)

MIEKE: (te stil) Ik ben Mieke Poelmans

JUF PALS: Een beetje luider graag.

MIEKE: (luider) Ik ben Mieke Poelmans. Mijne pa is bakker. Wij zijn op vakantie geweest naar de zee in Blankenberge.

BETTY: Ge bakt slecht brood in uwe winkel!

MIEKE: Wie zegt dat...?

BETTY: Ikke! En samen met mij nog vele andere klanten.

JUF PALS: Betty, laat Mieke uitspreken!

BETTY: We hadden verleden jaar zelfs een brood gekocht waar nen ijzeren draad in stak.

MIEKE: Dat kan niet.

BETTY: Toch is het zo! Ons ma heeft nog een stuk van haar tand gebeten.

STEVE: Volgens mij is elk brood eender, als 't maar smaakt.

ASTRID: Ze hebben er toch goei pistoletes.

OSCAR: Wij hebben geen geld om pistoletes te kopen.

HEIDI: En ze hebben ook goei koffiekoeken.

BETTY: Wij komen nooit meer binnen in uwe winkel. Ons ma zegt dat uwe pa z'n handen niet wast als 'm de brooddeeg kneedt.

MIEKE: Zorg maar dat uw ma haar handen wast als ze de wc's poetst!

JUF PALS: Jullie zijn net een bende kakelende kippen.

OSCAR: Waar is den haan dan..?

CHAREL: (veert recht en roept) Zjuffrouw, mag ik den haan zijn, ik kan goed...

JUF PALS: Charel, gij krijgt een kruisje achter uwe naam.

CHAREL: Oh nee hé!

JUF PALS: Nog iemand goesting om zijne mond open te trekken? Ik zal wel kruisjes zetten, ga maar door!

(Steve steekt z'n vinger op)

JUF PALS: Ja Steve...?

STEVE: Wanneer ben ik aan de beurt, juffrouw?

JUF PALS: Nu.

(Steve gaat naar voor, maar dreigt te struikelen over de schooltas van Astrid)

ASTRID: (haalt fel uit naar Steve) Kijk een beetje uit uw doppen hé. Seffens is mijn broodtrommelke nog kapot.

JUF PALS: Een beetje orde, hé kinderen. Begin maar, Steve.

STEVE: Ik ben Steve Gevaert. Mijne pa is cafébaas van café "In de slappen uier". Als ge eens rustig een pintje wilt drinken of ne koffie of ne limonade dan moet ge bij ons zijn. Het is er altijd volle bak, soms wel tot vier uur 's morgens, en...

JUF PALS: (onderbreekt) Jaja, 't is al goed, Steve. Gene sluikreklame maken hé! Kom, wat hebt ge tijdens de vakantie gedaan?

STEVE: Niks. 't is heel de zomer schoon weer geweest, dan zit het terras vol en dan hebben wij geen tijd om op vakantie te gaan.

JUF PALS: Goed Steve, ga nu maar terug zitten. (tot allen) Dan gaan we nu iedereen een vaste plaats geven. Het is de gewoonte dat er langs elke jongen een meisje zit. Dat is om de vriendschapsband te bevorderen en om de vorming van kliekjes tegen te gaan. Jullie mogen allemaal verzamelen achteraan in de klas. En rustig alstublieft...!

(De leerlingen verzamelen achteraan in de klas met hun boekentas. De meisjes weigeren dicht bij het skelet te gaan staan)

STEVE: (duwt plagend de hand van het skelet naar Astrid en jaagt haar de stuipen op het lijf) Boeh...!!

ASTRID: (loopt geschrokken naar voor) Juffrouw, die William leeft nog...!

JUF PALS: Dat kan niet.

ASTRID: Jawel, hij stak zijn hand naar mij!

JUF PALS: (tot de jongens) Wie van de jongens heeft er aan William gezeten?
(geen reactie) Wie...?

STEVE: (doet een stapje vooruit) Ikke...!

JUF PALS: Okee Steve, ge hebt een tweede kruisje achter uwe naam! Ge zult nog veel kruisjes krijgen als gij zo bezig blijft.

STEVE: Het is niet erg als ik veel kruisjes krijg.

JUF PALS: Oh nee, waarom niet?

STEVE: Ik ga later toch in de politiek.

JUF PALS: Wie gaat er op de laatste bank zitten?

MIEKE: Ik wil niet te dicht bij William zitten.

HEIDI: En ik ook niet.

STEVE: Juffrouw, dan zal ik wel op de laatste bank gaan zitten, dicht bij William, die geeft tenminste geen kruisjes.

ASTRID: Juffrouw, ik zou graag op de eerste bank willen gaan zitten want ik zie niet goed.

JUF PALS: Okee Astrid, komt gij dan maar vanvoor zitten.

(Astrid zet zich op de eerste bank)

JUF PALS: Wie van de jongens wil er naast Astrid gaan zitten?

FILIP: Ikke niet want zij stinkt naar vis.

OSCAR: En ik eet liever vlees dan vis.

MIEKE: Ik wil niet naast Charel gaan zitten!

HEIDI: Ik ook niet.

BETTY: (stil) Nee, Charel stinkt naar koeiestront. (giechelt)

(Protest van Charel)

JUF PALS: (tempert) Charel, gij moogt naast Astrid gaan zitten.

(Astrid is fier als Charel naast haar plaatsneemt. Het lijkt wel liefde op het eerste zicht, maar daar snapt Charel nog niks van)

JUF PALS: Wie wil er naast Heidi zitten op de tweede bank?

FILIP: Ik.

OSCAR: Ik ook.

(De rivaliteit tussen Filip en Oscar groeit zienderogen)

OSCAR: (stroopt z'n mouwen op) We zullen er voor vechten!

JUF PALS: Niks vechten! Oscar, gij zet u naast Heidi.

(Heidi is kinderlijk blij met Oscar naast zich)

HEIDI: (knijpt Oscar in z'n wang, dan kinderlijk flauw) Gij ziet mijn staartjes graag hé.

OSCAR: (minimaliseert en verzint) Ons ma zegt altijd dat ik schrik heb van meisjes.

HEIDI: Daar zullen we dit jaar eens verandering in brengen.

(Heidi schuift dichterbij Oscar, maar ook Oscar schuift op, zo ver dat hij bijna uit de bank valt)

JUF PALS: Oscar, blij eens in uw bank zitten, ja...!

OSCAR: Ja juffrouw.

JUF PALS: (vervolgt de plaatsverdeling) Wie gaat naast Filip zitten op de derde bank? Betty of Mieke?

MIEKE: Ik zit liever naast Steve.

BETTY: Ik ook.

OSCAR: (stil) Amaai, die heeft nogal aantrek. Ik wou dat ik ook rosse haar had. (krijgt een duw van Heidi)

OSCAR: Ik bedoel, op mijn borstkas hé.

JUF PALS: Betty, zet u naast Filip.

FILIP: Nee hé, ik wil Betty niet naast mij. Haar ouders zijn gescheiden en ze stinkt naar wc's!

(Ondertussen heeft Charel een koekje uit z'n bank gehaald en snoept ervan)

STEVE: Dan moet Betty maar naast mij gaan zitten op de laatste bank.

JUF PALS: Okee, Mieke zet u naast Filip. (tot Steve) Gij hebt u al twee keer opgeofferd.

STEVE: Iemand moet 't doen, hé juffrouw.

JUF PALS: Ge lijkt mij de slechtste nog niet.

STEVE: Dat zegt mijne pa ook altijd.

JUF PALS: Ge zult het later nog ver brengen.

STEVE: Dat zegt mijne pa ook altijd.

JUF PALS: Maar gene dikke nek krijgen hé. Dat zegt uwe pa ook altijd zeker?

STEVE: Nee, want nen dikke nek kan soms goed van pas komen in de politiek.

(Betty zet zich naast Steve op de laatste bank)

STEVE: (stil tot Betty) Gij hebt toch gene schrik van die William hé?

BETTY: Als gij naast mij zit niet. Ik vind u nen stoere bink. (dan iets minder overtuigend) Alleen jammer van uw rosse haar hé.

STEVE: Dat kan ik laten verven.

BETTY: Wij passen wel goed bij elkaar, hé Steve. (met vette knipoog) Begrijp je? (giechelt)

STEVE: Gij lacht zo raar? (imiteert haar gegiechel)

BETTY: Iedereen zegt dat ik zo lief kan lachen.

(Uiteindelijk zitten de leerlingen in deze volgorde:

EERSTE BANK: Astrid en Charel

TWEEDE BANK: Oscar en Heidi

DERDE BANK: Mieke en Filip
 VIERDE BANK: Steve en Betty

(Juf Pals deelt aan iedereen een bic en een boek uit)

JUF PALS: Dat is nen bic en het boek van godsdienst. De bic moogt ge houden, het boek van godsdienst niet. Dat wil ik terug op het einde van 't schooljaar. Met andere woorden, degene die ook maar één letter in dat boek durft te schrijven zal het moeten betalen!

(De volgende momenten zal Steve zijn bic gebruiken om achter zijn trui op z'n rug te krabben)

JUF PALS: Eerste les godsdienst: Waar is Jezus geboren en gestorven? (enkele vingers gaan de hoogte in) Charel...?

CHAREL: Ik zou 't begot niet weten, zjuffrouw.

JUF PALS: Heidi...?

HEIDI: Geboren in Bethlehem en gestorven in Jeruzalem.

JUF PALS: Goed zo, Heidi. Charel, steek dat maar goed in uw kopke hé want dat ga ik dit jaar nog dikwijls vragen.

CHAREL: Jaja.

JUF PALS: Ja wie?

CHAREL: Ja zjuffrouw.

JUF PALS: Kent er iemand de tien geboden? Filip...?

FILIP: (rammelt de tekst uit het hoofd en in snel tempo af)

Bovenal bemin één God,
 zweer niet ijdel, vloek noch spot.
 Heilig steeds de dag des Heren,
 Vader, moeder zult gij eren.
 Dood niet, geef geen ergernis.
 Doe nooit wat onkuisheid is.
 Vlucht het stelen en bedriegen,
 ook de achterklap en 't liegen.
 Wees steeds kuis in uw gemoed
 en begeer nooit iemand goed.

JUF PALS: Proficiat Filip.

OSCAR: Ik heb er niks van verstaan.

JUF PALS: Tegen morgen schrijft iedereen de tien geboden op en dan zet ge bij elk gebod uw persoonlijke mening.

MIEKE: Moet dat in schoon schrift, juffrouw?

JUF PALS: Huiswerk moet ALTIJD in schoon schrift. Welke mirakels gebeurden er op de bruiloft van Kana?

ASTRID: Jezus veranderde water in wijn.

OSCAR: Dat kan niet. Onze pa zegt altijd dat mirakels niet bestaan.

STEVE: Natuurlijk dachten die dat het een mirakel was, die waren allemaal zo zat dat ze 't verschil niet meer proefden tussen water en wijn!

JUF PALS: Kent er nog iemand een mirakel?

HEIDI: Jezus liep over het water.

STEVE: Dat kan niet, dat was een zandbank!

(Ondertussen is Steve z'n bic verloren. Blijkbaar zit het haakje van z'n bic vast in z'n trui op de rugkant. Hij heeft Betty inmiddels ingeschakeld om de bic uit z'n trui te peuteren)

JUF PALS: Charel, wie was Mozes?

CHAREL: (veert recht) Maar dat weet ik nu wèl, zjuffrouw.

JUF PALS: Zeg het dan eens!

CHAREL: Mozes was nen boer.

JUF PALS: Charel, hoe komt ge daar bij?

CHAREL: Ze zeggen toch altijd "het kalf van Mozes"...!

(Algemeen gelach. Juf Pals heeft ondertussen gemerkt dat Betty met haar hand onder de trui van Steve zit om de bic te bevrijden)

JUF PALS: (tot Betty en Steve) Wat is dat daar op de laatste bank...?

STEVE: Ik heb een probleem, juffrouw.

JUF PALS: Ja, dat zie ik ook wel. Betty, wat doet uw hand onder Steve z'n trui...?

BETTY: Ik wil hem helpen, juffrouw.

JUF PALS: Gij moet uw handen thuishouden!

STEVE: Wie gaat mij dan helpen...?

JUF PALS: Kom eens naar voor, Steve!

(Steve gaat vooraan in de klas staan)

JUF PALS: Zeg eens, wat is het probleem?

STEVE: Wel, mijnen bic...

JUF PALS: (onderbreekt) Wat is er met uwen bic?

STEVE: Die is weg, juffrouw.

JUF PALS: Waar naartoe?

STEVE: Achter mijn trui.

JUF PALS: En hoe komt die bic achter uw trui...?

STEVE: Ik had jeuk op mijne rug en ik wilde kretsen met mijnen bic, en nu zit dat haakje vast in mijn trui.

JUF PALS: Ga maar terug in uw bank zitten.

STEVE: Hoe moet ik dan schrijven, juffrouw?

JUF PALS: (streng) Met uwe vinger...!

(Steve zet zich terug in z'n bank)

JUF PALS: (kijkt op haar horloge) Het is bijna speeltijd, en het is de gewoonte dat iemand van het laatste jaar de bel rinkelt bij begin en einde speeltijd.

(Alle vingers gaan de hoogte in, behalve die van Oscar)

JUF PALS: Vandaag is dat voor... voor Oscar.

OSCAR: (als door de hand Gods geslagen) Ikke...? Merci juffrouw, merci. Ik zal vanavond in mijn bed nen "onze-lieve-vader" voor u bidden.

JUF PALS: Ge neemt de bel, ge gaat naar de gang en ge rinkelt zo hard als ge

kunt naar alle windstreken.

(Oscar neemt de bel en gaat ermee naar de buitendeur, maar bij het passeren rinkelt hij stiekem de bel tegen Betty's oor. Die schrikt zich te pletter)

BETTY: (reageert fel) Ik ben doof...! Ik ben doof...!

JUF PALS: (streng) Oscar, kom hier met die bel...!

(Oscar gaat schoorvoetend tot bij Juf Pals. Ze neemt hem de bel af)

JUF PALS: (dreigend) Moet ik dat bij u ook eens doen...?

OSCAR: (friemelt nerveus het onderste deel van z'n trui op) Nee juffrouw.

JUF PALS: Waarom doet gij zoiets?

OSCAR: (haalt z'n schouders op) 'k Weet het niet.

JUF PALS: Denk maar niet dat gij dit schooljaar nog ene keer de bel moogt rinkelen hé...!

OSCAR: Maar dan zal ik voor u ook geen "onze-lieve-vader" meer bidden dit jaar.

JUF PALS: (dreigt met de bel) Ik zal u seffens eens hé...! (tot de andere leerlingen) Allé kinderen, het is speeltijd hé! (rinkelt de bel zelf)

(De leerlingen spoeden zich om ter eerste buiten te zijn. Chaos bij de deur. Iemand trekt aan de staartjes van Heidi, iemand krijgt een tik, weer iemand anders krijgt een schop, geduw en getrek...)

TWEEDE BEDRIJF

VIER WEKEN VOOR KERSTMIS

(Er hangt een adventskrans tegen de muur. De leerlingen zitten reeds in de klas. Betty's lippen zijn overdreven bewerkt met lippenstift. Steve is afwezig. Juf Pals heeft duidelijk last aan haar maag. De leerlingen keuvelen onder elkaar)

JUF PALS: ...Heeft er iemand van u Steve gezien...?

ASTRID: Ja.

JUF PALS: Waar zit die dan...?

ASTRID: Waar die nu zit weet ik niet. Gisteren heb ik hem gezien.

JUF PALS: Neem allemaal uw boek van godsdienst!

(Onder luid rumoer en met tegenzin halen de leerlingen het boek uit hun schooltas)

JUF PALS: Kan dat een beetje stiller, ja...! (voelt krampachtig in haar maagstreek)

HEIDI: Scheelt er iets, juffrouw?

JUF PALS: Ik heb verschrikkelijke pijn aan m'n maag.

(Steve daagt op. Hij komt voorzichtig binnen met de schooltas onder de arm. Alle blikken worden op hem gericht)

JUF PALS: (tot Steve) Ahwel manneke, en wat gaat ge vandaag verzinnen?

STEVE: De band van mijne fiets was kapot.

JUF PALS: Dat is nu al twee maanden dat gij te laat komt. Dat kan toch niet iedere keer de schuld zijn van uwe fiets? Ge krijgt uw vijfde kruisje, dat wil zeggen: woensdagnamiddag strafstudie.

STEVE: Maar ik moet woensdagnamiddag gaan sjotten!

JUF PALS: Daar had ge maar eerder moeten aan denken. En ga nu maar in den hoek staan...!

STEVE: In welke, juffrouw?

JUF PALS: Achteraan in de klas.

(Steve gaat achteraan in de hoek van de klas staan. Juf Pals haalt enkele formulieren tevoorschijn)

JUF PALS: Ik heb hier de laatste testen. Ze zijn verbeterd. Er staat méér rood op dan blauw. Weet iemand wat dat betekent...?

MIEKE: Dat ze niet goed zijn.

JUF PALS: Juist! Ik begin mij meer en meer af te vragen of jullie naar hier komen om jullie broek te verslijten! We zullen de grootste fouten eens overlopen. (inspecteert de testen)

Wie was madam Curie? En wat antwoordt Astrid..., de zus van madam Ketchup! (gaat tot bij Oscar) Noem de hoofdstad van Spanje? En wat antwoordt Oscar..., Real Madrid! Wat vond Thomas Edison uit? Steve...?

STEVE: Het arbitersfluitje!

JUF PALS: (vervolgt) Hoeveel is 16 X 13 ? En wat antwoordt Betty? Ongeveer 200!

BETTY: Is dat niet juist, juffrouw?

JUF PALS: Nee Betty, dat is niet juist. (gaat tot bij Heidi) Wanneer stierf Napoleon? Wat schrijft Heidi? Ik wist niet eens dat die ziek was! (tot Heidi) Wie bouwde het atomium?

HEIDI: Dat weet ik niet, juffrouw.

JUF PALS: Waarom schrijft ge dan "Jan Breydel"...?

HEIDI: Ik dacht dat dat nen aannemer was.

JUF PALS: Afkortingen: daar is onze Charel heel goed in. Wie kent de afkorting "O.Z.O."?

MIEKE: Oost-Zuid-Oost.

JUF PALS: Wat antwoordt Charel? OZO = frietvet.

CHAREL: Zjuffrouw, ons ma gebruikt dat ook.

JUF PALS: Jaja. Wie kent de afkorting van "B.O."...?

OSCAR: Buitengewoon Onderwijs.

JUF PALS: Wat antwoordt Charel? Zeg het zelf maar, Charel!

CHAREL: Bonanza...!

JUF PALS: Weet ge wat ik met die testen doe! (gooit de teksten omhoog) Daar se...! Als de testen met Kerstmis niet beter zijn dan stuur ik jullie allemaal terug naar het vijfde leerjaar! Begrepen...? (luider) Ik vraag of dat begrepen is...?

ALLEN: Ja juffrouw.

JUF PALS: Charel, ruim dat hier eens op.

(Charel ruimt de testen op. Juf Pals gaat tot bij de adventskrans)

JUF PALS: Weet er iemand wat dit hier is?

MIEKE: Een adventskrans.

JUF PALS: Goed. Dat betekent dat we vier weken voor Kerstmis zijn. En het is de gewoonte dat het zesde leerjaar dan een kerstspel gaat opvoeren. Dat zal dit jaar niet anders zijn. We gaan straks de rollen verdelen.

MIEKE: (bijna smekend) Oh mag ik Kindje Jezus zijn, juffrouw?

HEIDI: Juffrouw, een Kindje Jezus dat lispelt, wat zullen de mensen zeggen! IK wil Kindje Jezus zijn.

JUF PALS: Straks, heb ik gezegd! Betty kom eens naar voor!

(Betty gaat vooraan in de klas staan)

JUF PALS: Wat hebt gij op uw lippen...?

BETTY: Lippenstift.

JUF PALS: En waarom draagt gij lippenstift?

BETTY: Ons ma doet dat ook. Begrijp je. (giechelt)

JUF PALS: Ik vind dat niet om te lachen, Betty!

BETTY: Ik ben toch mooier zo.

FILIP: Ja, just een èchte wc-madam!

JUF PALS: Filip, houdt uwe mond! (tot Betty) Gij gaat die rommel onmiddellijk van uw gezicht afwassen!

(Betty af. Ondertussen tracht Steve met z'n vinger een gaatje in de muur te

peuteren. Juf Pals gaat stiekem tot vlak achter hem staan)

JUF PALS: Gaat het zo'n beetje...?

STEVE: Nee, 't is verdorie harde pleister!

JUF PALS: Misschien gaat het beter met een boormachine. (trekt aan zijn bretellen en laat die terug tegen z'n lijf schieten) Terug in uw bank...!

CHAREL: (veert recht) Zjuffrouw, mag ik naar de koer gaan?

JUF PALS: Nee Charel, en leert gij eerst maar eens fatsoenlijk praten!

HEIDI: Juffrouw, wij kunnen er toch niet aan doen dat gij met een maagzweer zit.

JUF PALS: Nee Heidi, maar ge kunt er wel voor zorgen dat het niet erger wordt!

(Betty komt binnen. Ze heeft de lippenstift van haar lippen verwijderd)

BETTY: Is 't zo goed, juffrouw?

JUF PALS: Ja, dat is al beter. Ga maar terug zitten.

(Stiekem opent Charel een pak koekjes onder z'n bank. Hij stopt z'n mond snel vol, maar dat heeft Juf Pals gemerkt)

JUF PALS: Charel, handen boven de bank!

(Charel legt z'n handen boven op de bank, maar z'n mond zit vol met koekjes. Hij houdt zich ernstig, al zijn z'n wangen nu sterk opgeblazen)

JUF PALS: (met bijbedoelingen) Welke dag zijn we vandaag, Charel?

CHAREL: ..... (lummelt iets onverstaanbaar. De koekjesresten vliegen Astrid om de oren)

ASTRID: (protesteert) Zèèèèg Charel...!

CHAREL: (slikt eerst een deel door) Woensdag zjuffrouw.

JUF PALS: Er wordt niet gesnoept in de klas. Doe die rommel onmiddellijk in de vuilbak! Gij zult uw tanden snel kwijt zijn als ge zo blijft snoepen!

(Charel dropt de inhoud van z'n mond in de vuilbak)

CHAREL: Ik heb deze morgen genen tijd gehad om te eten. Ik moest onze pa helpen. Daar moest een koe kalven.

JUF PALS: Uw taal, Charel! 't Wordt met de dag slechter. Het lijkt wel of gij uw woorden inslikt.

CHAREL: Ik had beter mijn koekskes ingeslikt.

JUF PALS: Weet ge wat gij moet doen, ge moet beter articuleren...!

CHAREL: Articuwât...?

JUF PALS: Ar-ti-cu-le-ren. We gaan eens oefenen. Zeg mij eens na!

JUF PALS: llllllll....

CHAREL: llllllll

JUF PALS: Uuuuuuuu.....

CHAREL: Uuuuuuuu...

JUF PALS: Oooooo.....

CHAREL: Oooooo....

JUF PALS: Uwe mond verder opendoen!

CHAREL: (overdreven op verschillende toonhoogten) Ooooooh...!

JUF PALS: (vervolgt) Aaaaa.....

CHAREL: Aaaaaa....

JUF PALS: Eéééééé....

CHAREL: Eééééé....

JUF PALS: Eèèèèèè....

CHAREL: Hijijijij.....

JUF PALS: "Hij" ligt in de wc. (herhaalt) Eèèèèè....

CHAREL: Eèèèèè....

JUF PALS: En nu snel na elkaar. liii-uuu-ooo-aaa-ééé-èèè...

CHAREL: liii-uuu-ooo-aaa-ééé-èèè...

JUF PALS: En nu heel de klas.

ALLEN: liii-uuu-ooo-aaa-ééé-èèè....

JUF PALS: (tot Charel) De klinkers moeten uit uwe mond rollen...! Als ge deze oefening 's morgens en 's avonds doet dan zal het wel snel beteren.

MIEKE: (ongevraagd en op rijm) liii-uuu-ooo-aaa-ééé-èèè..., een kip legt iedere dag een ei.

JUF PALS: (met bijbedoelingen) Gij kunt dat precies goed, Mieke?

MIEKE: Ja juffrouw.

JUF PALS: Maar gij hebt het een beetje moeilijker met de "s" zeker?

MIEKE: (iets minder overtuigend) Ja juffrouw, die komt er niet zo goed uit.

JUF PALS: Daar bestaat ook een remedie voor. Zeg mij maar eens na...! (in alle toonhoogten) Ssssssss.... ssssss..... En nu gij!

MIEKE: (tracht te herhalen maar het speeksel vliegt alle kanten uit) Ssssssssss... ssssssssss.....

OSCAR: Precies dat hier ne nest wespen rondvliegt.

MIEKE: (gaat maar door) Ssssssss.... ssssss...

ASTRID: Zèg, hou eens op, ik moet seffens naar de wc gaan hé!

(Het duurt niet lang of heel de klas sist mee)

ALLEN: (met bijhorende gebaartjes) Ssssssssss... ssssss....

JUF PALS: (tot allen) 't Is genoeg...! Mieke, kom eens naar 't bord!

(Mieke gaat naar voor tot bij het bord)

JUF PALS: Schrijf eens op bord waar Jezus geboren en gestorven is!

MIEKE: (kan geen krijt vinden) Het krijt is op, juffrouw.

JUF PALS: Dan schrijft ge maar met uwe vinger!

(Mieke maakt haar vinger nat met speeksel en schrijft ermee op het bord, maar ze komt in de problemen)

MIEKE: (tot Juf Pals) Kunt gij mijne vinger eens nat maken want mijn speeksel is op?

JUF PALS: Ga maar terug in uw bank zitten.

(Mieke zet zich terug in haar bank)

JUF PALS: Charel, waar is Jezus geboren?

CHAREL: In een kribbe, zuffrouw.

JUF PALS: En waar stond die kribbe?

CHAREL: In de stal, zjuffrouw.

JUF PALS: En waar stond die stal?

CHAREL: In een weide, zjuffrouw.

JUF PALS: En waar lag die weide?

CHAREL: (aarzelend) In euh... in euh...

JUF PALS: (helpt hem) In Be... Be..., allé zeg het dan...! Ik zie dat ge 't weet.

CHAREL: (vervolgt) In Be... in Be...

JUF PALS: (moedigt hem aan) Ja..., ja...

CHAREL: (kotst het er uit) In Begijnendijk...!

JUF PALS: Maar nee, Charel. In Bethlehem. En waar is Jezus gestorven?

CHAREL: In euh..., in euh... in Zichen-Zussen-Bolder...!

JUF PALS: Maar nee, Charel. Hoe komt ge daar nu bij?

CHAREL: Daar heb ik nochtans zijn kruis zien staan.

JUF PALS: (verbetert) In Jeruzalem! Zorg dat ge 't onthoudt of ge kunt dit schooljaar nog eens overdoen hé!

CHAREL: Mag ik nu naar de koer gaan, zjuffrouw?

JUF PALS: Neenee, gij moet eerst uw les leren.

CHAREL: Maar ik moet...

JUF PALS: (onderbreekt) Gij MOET niks..., enkel blijven zitten! (tot allen) Neem maar allemaal jullie boek van nederlands. Astrid naar het bord!

(Astrid gaat naar het bord)

JUF PALS: Schrijf op! (dicteert) "Hij antwoordt niet." En hier is krijt. (geeft haar een stuk krijt)

(Astrid schrijft de tekst op het bord maar twijfelt of het wordt geschreven met een "d" of "t". Sommige leerlingen willen het haar voorzeggen en tekenen een horizontaal streepje in de ruimte, anderen dan weer een verticaal. Astrid schrijft dan maar "dt" en wel zó dat het horizontaal streepje van de "t" tegen de "d" komt)

JUF PALS: Wat is 't nu, met een "d" of met een "t" of met "dt"...?

ASTRID: Ik weet het niet, juffrouw.

JUF PALS: Ga maar terug in uw bank zitten en slaap maar voort.

(Juf Pals schrijft volgende leestekens op het bord ". , ; : ! - ")

JUF PALS: Wat zijn dit, Filip?

FILIP: Leestekens.

JUF PALS: Kent ge ze ook bij hun naam?

FILIP: Punt, komma, puntkomma, dubbelepunt, uitroepteken, koppelteken.

JUF PALS: (schrijft nu een groot vraagteken op het bord) En wat is dit teken, Charel?

CHAREL: (houdt z'n hoofd schuin terwijl hij het vraagteken bestudeert) Een vishaak, zjuffrouw...!

JUF PALS: (misnoegd) Ik weet in godsnaam niet meer hoe ik jullie een beetje verstand kan bijbrengen. Er zit hier maar één leerling in deze klas die een beetje kan volgen, en dat is Filip. De rest holt maar achterop als een bende uilskuikens!

CHAREL: Mag ik nu naar de koer gaan, zjuffrouw?

JUF PALS: (kordaat) Nee...! (tot allen) Dit is de slechtste klas die ik ooit heb gehad. Deze klas is een en al kommer en kwel. Wie kent dat...? (geen reactie) Kommer is ellende, en kwellen is psychisch martelen. Onthoud dat maar eens goed, dan gaan jullie dat misschien eindelijk eens begrijpen. (tot Heidi die met haar stoel zit te wiebelen) En hou op met dat wiebelen! Ik word daar gek van!

OSCAR: Jamaar juffrouw, misschien is het nu tijd om een pilleke te pakken voor uw maag.

JUF PALS: (gepikeerd) Zwijg...! Als gij nog ene keer zo'n commentaar hebt dan stuur ik u naar meneer directeur...!

STEVE: (achter de rug van Juf Pals) Dan zit ik nog liever in een zwembad vol krokodillen!

JUF PALS: (keert zich plots om) Wat was dat daar achter mijne rug...?

STEVE: Niks.

JUF PALS: (tot Steve) Jawel, gij had commentaar.

STEVE: (verzint snel) Ik zei, dat ge groot gelijk hebt.

JUF PALS: Nu gaan jullie spreekwoorden opschrijven.

(Iedereen noteert iets. Ondertussen Heeft Charel weer een koekje uit z'n bank gehaald. Juf Pals gaat stiekem tot bij Charel die zich bijna verslikt in z'n koekje)

JUF PALS: Waar zijn uw koekjes, Charel...?

CHAREL: In mijne mond, zjuffrouw.

JUF PALS: Neenee, ik wil de rest zien!

(Charel tovert een hele blikken doos koekjes tevoorschijn en overhandigt die aan Juf Pals. Juf Pals gaat ermee achteraan in de klas en speelt snel een koekje naar binnen, maar dat heeft Charel gemerkt)

CHAREL: Zjuffrouw, die met chocolat zijn de beste!

JUF PALS: (als er enkele leerlingen omkijken) Kijk voor u...!

(Mieke spiekt stiekem bij Filip)

JUF PALS: (geeft Mieke een tik) En er wordt niet gespiekt...! (tot allen) Spreekwoorden wil ik seffens horen, zoveel mogelijk spreekwoorden!

(Juf Pals wandelt tussen de banken en struikelt bijna over de boekentas van Heidi)

JUF PALS: (tot Heidi) Wilt ge nu ook nog dat ik m'n benen breek, ja?

BETTY: Ik heb al een spreekwoord, juffrouw.

JUF PALS: Laat horen!

BETTY: "De pruim valt niet ver van de boom!"

JUF PALS: (verbetert) Betty, dat moet "appel" zijn. De appel valt niet ver van de boom. Wat hebt jij, Mieke?

MIEKE: Wie een kuil graaft voor een ander, heeft hard gewerkt!

JUF PALS: Waar slaat dat nu op! Charel, wat hebt jij opgeschreven?

CHAREL: 's Morgens fluiten de vogels en 's avonds vogelen de fluiten!

JUF PALS: (aan het eind van haar latijn) Kan er mij iemand van u vertellen wat ik hier nu meemaak? We hebben er daarnet nog over gepraat.

OSCAR: (steekt z'n vinger op) Komkommer en kwel...!

FILIP: (lachend) Komkommer en kwel, zegt die..., haha...!

OSCAR: Kunt jij 't beter, onnozelaar!

FILIP: (verbetert) Ja, 't is "kommer en kwel".

JUF PALS: Stilte! (tot Oscar) Als jij nog ene keer iemand uitscheldt in de klas dan vliegt ge aan de deur en ge komt er nooit meer in! Verstaan, Oscar De Dekker...!

OSCAR: Ja juffrouw.

JUF PALS: We gaan nu beginnen met de rolverdeling van ons kerstspel. Vergeet niet dat er veel mensen zullen komen kijken. Ook uw ouders zullen in de zaal zitten. Zorg er eens voor dat die mensen fier mogen zijn op jullie.

ASTRID: Juffrouw, onze pa mag dit jaar niet meer komen kijken van ons ma.

JUF PALS: Waarom niet?

ASTRID: Omdat hij vorig jaar strontzat is thuisgekomen!

JUF PALS: Daar moeten toch mensen zijn die onze kas spijzen.

ASTRID: Maar 't moeten niet elk jaar dezelfde zijn, hé juffrouw.

JUF PALS: Hier volgt de rolverdeling. (neemt een formuliertje) Dit is MIJN voorstel, er kan dus uiteraard nog over gediscussieerd worden. (bij elk voorstel zijn er positieve en negatieve reacties)

Kindje Jezus wordt gespeeld door Charel, Steve is Jozef, Betty is Maria, Oscar is de Os, Filip is de Ezel, Mieke, Astrid en Heidi zijn de Driekoningen.

(Er volgt een stortvloed aan reacties. Juf Pals maakt ondertussen aantekeningen op haar formulier)

MIEKE: Dan zijn er geen schapen, juffrouw...?

ASTRID: En geen herder...?

OSCAR: Steve heeft geen baard om "Jozef" te spelen.

STEVE: Maar die kan ik nog vier weken laten groeien.

OSCAR: Daar staat nu nog geen spierke op, op twaalf jaar.

STEVE: Als ik siroop op m'n kin smeer en ik ga drie dagen in de kelder zitten dan komt er zo'n lange haar op, zegt onze pa...!

CHAREL: Ne Jozef met ne rosse baard dat trekt op niks hé.

FILIP: En ik vind Charel maar een vuil "Kindje Jezus".

CHAREL: Voor mij is 't eender wat ik ben, als ik maar niet te veel tekst moet onthouden.

FILIP: Dan kunt jij misschien voor kerstboom spelen.

STEVE: Ja, de ballen hangen er al in, haha.

JUF PALS: (berispt) Zo is 't genoeg, hé Steve...!

STEVE: Ja juffrouw.

HEIDI: En ik vind Betty niet geschikt om "Maria" te spelen.

BETTY: Kunt gij 't beter misschien?

HEIDI: Ja...!

BETTY: Hebt ge al eens een Maria gezien met twee staartjes...!

OSCAR: En ik wil alles zijn behalve den os!

ASTRID: En waarom moeten de Driekoningen gespeeld worden door drie meisjes?
Of zijn wij dan koninginnen...?

MIEKE: Als ik "Kindje Jezus" mag zijn zal onze pa de broodjes sponsoren zoals vorig jaar.

OSCAR: IK wil "Jozef" zijn. Jozef was nen timmerman en ik kan goed met nen hamer slagen.

ASTRID: Ik ben liever een schaap, want bij veel tekst krijg ik zenuwen.

CHAREL: En wat moet een schaap zeggen, blèèèèè...!

JUF PALS: We kunnen ook de Driekoningen vervangen door een herder met twee schapen.

ASTRID: Als ik schaap moet zijn dan wil ik dat Charel mijnen herder is. (liefjes) Hé Chareltje...!

CHAREL: Ja, dan zal ik eens achter u aangaan met m'n zweepke!

JUF PALS: Wel, dan volgt hier de definitieve rolverdeling:

Maria wordt gespeeld door Heidi,
de rol van Jozef is voor Oscar,
Mieke wordt ons Kindje Jezus,
Steve is den os, Filip den ezel,
we hebben twee schapen Betty en Astrid,
en Charel is onzen herder.

(Onderlinge positieve en negatieve reacties van de leerlingen)

JUF PALS: Ik geef u straks de tekst mee naar huis, begin die al maar stilaan van buiten te leren, en tegen volgende week brengt iedereen z'n attributen mee.

BETTY: Wat zijn attributen, juffrouw?

JUF PALS: De schapen moeten een schapenpels dragen, de herder moet een hoed dragen en heeft een stok bij.

STEVE: En wat moet den os dragen?

CHAREL: Geen ballen, hahaha...!

JUF PALS: Den os moet twee horens hebben.

FILIP: En den ezel...?

JUF PALS: Twee lange oren en een lange staart.

STEVE: (ad Filip) Lange oren heeft 'm al, maar zijne staart moet nog een beetje groeien!

HEIDI: Juffrouw, en wat dragen Jozef en Maria?

JUF PALS: Maria een blauw kleed en Jozef kleren van een timmerman.

MIEKE: En Kindje Jezus?

CHAREL: (lachend) Ne natte pamper, haha...!

JUF PALS: Kleren van een baby natuurlijk.

MIEKE: Mag ik een fopspeen meebrengen, juffrouw?

JUF PALS: Ja, dat mag.

BETTY: Juffrouw, waarom mag ik "Kindje Jezus" niet zijn?

JUF PALS: Nee Betty, we kunnen niet blijven veranderen. En nu ga ik medicatie nemen. Ik EIS wel algemene stilte tijdens mijn afwezigheid. Begrepen...! (af)

(De chaos begint. Op de achtergrond horen we muziek. Betty legt een punaise op de stoel van Juf Pals. Mieke imiteert Juf Pals voor het bord. Algemeen gelach. Astrid laat papieren vliegers in het rond vliegen. Betty zet de pet van Charel op en dreigt een stripnummer op te voeren bovenop de lessenaar van Juf Pals. Charel gaat met het geraamte achter de meisjes aan. Mieke huilt van de schrik voor het skelet. Filip schiet met proppen, toevallig in Heidi's oog. Heidi weent. Oscar verdedigt Heidi. Gevecht tussen Oscar en Filip. Ondertussen schrijft Steve iets in drukletters op een groot stuk papier. Mieke neemt de lege plaats van Betty in naast Steve. Gevecht tussen Mieke en Betty. Ze tuimelen op de grond. Betty schildert het gelaat van Mieke vol met lippenstift. De rest moedigt de vechtjassen aan. Ze kruipen op de banken en tieren en roepen. Charel staat met het skelet bij de deur als Juf Pals weer binnenkomt. Juf Pals schrikt om de chaos die ze aantreft)

JUF PALS: (aan de grond genageld, dan luid) Wat is hier aan de hand...! (boos)
Vanaf nu iedere morgen een toets van godsdienst...! (haalt de vechtjassen uit elkaar) Wie van u is er begonnen met de ruzie...?

(Iedereen wil gelijktijdig z'n zegje doen en schuift de schuld naar de tegenpartij)

JUF PALS: (luidkeels) Ieder om beurt. Mieke, wat is er met uw gezicht gebeurd...?

MIEKE: Dat heeft Betty gedaan met hare lippenstift.

BETTY: Ja, omdat Mieke op mijn plaats ging zitten.

JUF PALS: (tot een wenende Heidi) En wat scheelt er met u?

HEIDI: Filip heeft een prop in mijn oog geschoten.

FILIP: Dat is niet waar!

OSCAR: Jawel, want ik heb 't gezien, leugenaar!

(Er dreigt een nieuw gevecht tussen Filip en Oscar. Juf Pals neemt beide belhamels bij de oren. Ze trekken een pijnlijke grimas)

OSCAR: (tot Juf Pals, presenteert z'n andere oor) Pak die ander oor want aan deze kant heb ik pas de dikoor gehad!

JUF PALS: Ik zal seffens uw tong eens pakken!

OSCAR: Dan moet ge rap zijn. (schuift even z'n tong naar buiten en dan weer naar binnen)

JUF PALS: Terug naar uw plaats, allebei...!

FILIP: (nijdig tot Oscar) Dit zet ik u nog betaald, manneke! Ik zal het eens aan onze pa vertellen!

OSCAR: Denkt ge dat ik schrik heb van ne notaris!

FILIP: Gij niet, maar uw ouders wèl...!

OSCAR: (begrijpt er niks van) Heu...!

FILIP: Uw ouders zijn vorige maand bij onze pa komen smeken om geld te lenen. Of mag de klas soms niet weten dat gij kleren draagt van 't OCMW...!

(Alle blikken worden op Oscar gericht. Oscar breekt. Hij duwt nijdig z'n

schoolgerief in z'n boekentas en wil het klaslokaal diep teleurgesteld verlaten)

JUF PALS: Oscar, zitten gij...!

(Maar Oscar gehoorzaamt niet)

OSCAR: (dreigend tot Filip) U kom ik nog wel eens tegen, lafaard...!

(Heidi probeert Oscar nog tegen te houden, maar dat lukt ook haar niet. Oscar gaat er gepikeerd vandoor. Algemene reacties van de rest)

HEIDI: (tot Filip) Zie wat ge nu gedaan hebt!

FILIP: Als 'm daar nog niet tegen kan, zèg!

HEIDI: (verbitterd) Zoiets zegt ge toch niet waar iedereen bij is.

JUF PALS: Als 't nu nog niet stil wordt in deze klas dan roep ik meneer directeur! (verbolgen tot Filip) Ge moest beschaamd zijn om zoiets te zeggen voor de hele klas...!

(Juf Pals gaat op haar stoel zitten maar krijgt de punaise in haar achterste)

JUF PALS: (pijnkreetje) Auw...! (kijkt nijdig de klas in) Wie heeft die punaise op mijne stoel gelegd...?

CHAREL: Daar zit ik voor niks tussen.

JUF PALS: (tot Charel) En wat deed gij daar met William?

CHAREL: Dansen.

JUF PALS: Ge weet zeker niet hoeveel dat ding kost...!

CHAREL: Zjuffrouw, mag ik nu naar de koer gaan want 't is héél dringend!

JUF PALS: Als ge kunt dansen met William dan kunt ge nog efkes wachten.

CHAREL: Jamaar, 't is héél héél hoogdringend...!

JUF PALS: Allé vooruit, ga dan maar.

(Charel verlaat het lokaal, maar komt direct weer binnen. Een natte plek heeft zich afgetekend op het kruis van z'n broek)

CHAREL: (teleurgesteld) Zjuffrouw..., 't is te laat...!

ALLEN: Hèèèè Charel....!

JUF PALS: Charel, ga onmiddellijk naar huis een ander broek aantrekken!

CHAREL: Neenee, want dan moet ik van onze pa helpen op 't land.

JUF PALS: Trap 't af voor ik héél boos word...!

CHAREL: Juffrouw, mag ik een plastic zakje uit m'n schooltas halen?

JUF PALS: Waarvoor?

CHAREL: Om op de zadel van mijne velo te leggen, anders wordt die ook nat.

(Charel haalt een plastic zakje uit z'n schooltas en stapt naar buiten met z'n benen wijd uit elkaar)

CHAREL: (bij de deur) Ik zal wel tegen ons ma zeggen dat ik in ne plas water gevallen ben! (af)

JUF PALS: Iedereen neemt nu z'n boek van Godsdienst en schrijft voor straf de tien geboden vijf keer over!

(De leerlingen beginnen over te schrijven. Juf Pals stapt ondertussen langs de banken. Bij het passeren hangt Steve stiekem een papier met de woorden "IK STAAK" op haar rug. Juf Pals stapt er heel de klas mee rond. Onderling gegiechel achter haar rug)

JUF PALS: (als ze zich plots omdraait) Wat valt er te lachen achter mijne rug...?

STEVE: (stil lachend tot Betty) 't Is niet ACHTER hare rug, 't is OP hare rug...!

JUF PALS: Steve Gevaert, moet jij nog een kruisje hebben?

STEVE: Nee juffrouw.

FILIP: Juffrouw, er hangt iets op uwe rug!

MIEKE: (geeft Filip een lichte duw) Verrader...!

BETTY: (geeft Filip de volle lading) Judas...!

(Juf Pals trekt het papier van haar rug en leest in stilte de boodschap. Ze bekijkt de leerlingen. De blikken worden onschuldig naar beneden gericht)

JUF PALS: (nijdig stil) Wie heeft dit op mijne rug gehangen...?

(Geen reactie. Niemand durft Juf Pals in de ogen kijken)

JUF PALS: (herhaalt woedend) Ik vraag wie dat ding op mijne rug heeft gehangen...?

(Nog steeds geen reactie)

JUF PALS: (slaat met vlakke hand op de lessenaar) Ik wil NU weten wie dat gedaan heeft...!

ASTRID: (aarzelend bang) Misschien is dat... is dat door de wind... op uwe rug gekomen.

JUF PALS: Zwijg! Ik wil weten wie de dader is! (geen reactie) Niemand....? Als de dader zich niet binnen de vijf tellen bekendmaakt dan wordt heel de klas gestraft! Jullie gaan straks nablijven! Allemaal...!

ASTRID: Hoelang, juffrouw?

JUF PALS: Als 't moet tot morgenvroeg!

HEIDI: Maar ik moet straks nog naar de muziekschool.

MIEKE: En ik moet om zes uur bij de tandarts zijn.

JUF PALS: Dat is dan spijtig voor u! Jullie gaan allemaal hier blijven overnachten, zonder eten, zonder slapen, helemaal in het donker. Voor de laatste keer..., wie is de dader...? Ik tel tot vijf...! (slaat bij elke tel de lat venijnig in haar hand)

(Als Juf Pals bij "5" is staat Steve recht uit z'n bank)

STEVE: (verontschuldigend) IK ben het geweest, juffrouw...!

JUF PALS: Ik had 't kunnen denken! Okee, ge krijgt tien slagen van mijn lat!

STEVE: Waar?

JUF PALS: Op uw achterste!

STEVE: Dat is niet erg, ik heb toch een dikke broek aan.

JUF PALS: Uw broek... die trekt ge uit...!

STEVE: Hier...?

JUF PALS: Ja hier!

STEVE: (verwonderd) Waar iedereen bij is...?

JUF PALS: Ja, waar iedereen bij is!

(Steve trekt z'n broek uit. De leerlingen gaan er nieuwsgierig rond staan)

JUF PALS: (tot Steve) En nu gaat ge op uw buik op de bank liggen...!

(Steve legt zich op z'n buik op de bank. Juf Pals slaat krachtig met de lat op z'n kont. De andere leerlingen tellen mee tot tien. Maar bij elke slag lacht Steve)

JUF PALS: (verbaasd tot Steve) Doet dat geen pijn...?

STEVE: Jawel.

JUF PALS: Waarom lacht ge dan?

STEVE: Ik zit met mijn dingske in den inktpot...!!

DERDE BEDRIJF

EEN WEEK VOOR KERSTMIS

(Er staat een kleine versierde kerstboom. Juf Pals is afwezig. Ook de plaats van Steve is leeg. Ergens aan de kant staan en liggen de attributen voor het kerstspel. Er gaat blijkbaar onmiddellijk een toets volgen. Betty draagt hoge hakken, maar dat valt niet onmiddellijk op bij Juf Pals)

HEIDI: ...Wat kan ze zoal vragen over godsdienst?

OSCAR: De tien geboden.

ASTRID: Die ken ik van buiten.

FILIP: Wie kent die nu niet!

BETTY: Ikke. Maar ze staan wel op m'n meetlat. Begrijp je! (giechelt)

MIEKE: Ik ken ze niet.

OSCAR: Ge kunt toch afschrijven van Filip.

FILIP: (vastberaden) Niemand schrijft van mij af!

OSCAR: Flauwe!

FILIP: Enkel Heidi mag van mij afschrijven.

HEIDI: Ik wil niet, daar se! (steekt haar tong uit naar Filip)

OSCAR: Heidi mag van MIJ afschrijven.

BETTY: Charel, weet ge nu onderhand waar Jezus geboren en gestorven is?

CHAREL: Nee, maar 't staat op een briefke, en dat briefke stop ik achter de riem van mijn broek.

(Charel stopt een spiekbriefje achter de ceintuur van z'n broek = achterkant)

OSCAR: (terwijl hij iets tracht op te schrijven) Potverdomme, mijnen bic schrijft niet meer...!

HEIDI: Ik heb een potlood, maar het punt is eraf.

OSCAR: Da's niks, ik zal er vlug een punt aanslijpen.

(Oscar gaat naar de lessenaar van Juf Pals waar hij met de elektrische puntelijper een punt aan z'n potlood tracht te slijpen)

BETTY: (gaat aan de deur kijken of Juf Pals nog niet in aantocht is) Pas op..., ze is daar...! (spoedt zich snel terug in haar bank)

(Oscar zit vast met z'n vinger in het gaatje van de puntelijper)

OSCAR: Potverdomme...!

HEIDI: (verwittigt) Allé Oscar, ze is daar...!

OSCAR: Ik kan niet weg...!

HEIDI: Waarom niet?

OSCAR: Ik zit vast met mijne vinger!

FILIP: Slijp dan maar een punt aan uwe vinger, dan kunt ge met uwe vinger schrijven, haha.

(Juf Pals komt binnen)

JUF PALS: Goeiemorgen kinderen.

ALLEN: Goeiemorgen juffrouw Pals.

JUF PALS: (streng) Boeken weg en neem een half blaadje papier. Toets van godsdienst. (tot Oscar) Allé, terug naar uw bank.

OSCAR: Ik kan niet juffrouw, ik euh... (gegeneerd) ...ik zit vast met mijne vinger!

JUF PALS: En nu...?

OSCAR: Ik weet 't ook niet.

JUF PALS: Ik zal naar de kliniek bellen dan kunnen ze een stukje van uwe vinger zagen.

OSCAR: (met trillende onderlip) Ik wil mijne vinger terug...!

JUF PALS: Mieke en Astrid, kom eens aan Oscar zijne vinger trekken, ik zal de puntelijper tegenhouden.

(Mieke en Astrid trekken uit alle macht, uiteindelijk is Oscar bevrijd)

OSCAR: (ad vinger) Amaai, nu dacht ik echt dat ik die nooit meer zou terugzien!

JUF PALS: Waar is uwen bic, Oscar?

OSCAR: Die schrijft niet meer, juffrouw.

JUF PALS: Hoe komt dat? Ge gaat me toch niet vertellen dat die nu al leeg is?

OSCAR: Nee, ik had ermee in mijn oor gepeuterd.

JUF PALS: Maak dat ge in uw bank zit! (tot allen) Iedereen gereed voor de toets? (tot Charel die rustig kauwgom kauwt) Haal die kauwgom uit uwe mond...!

(Charel wil de kauwgom onder zijn bank plakken)

JUF PALS: Daar niet, Charel! In de vuilbak.

(Charel wil terug in z'n bank gaan zitten)

JUF PALS: Blijf maar rechtstaan! Kent gij uw les van godsdienst, Charel?

CHAREL: (is er vrij gerust in) Ja zjuffrouw.

JUF PALS: Vertel ons dan eens wie de wereld geschapen heeft?

CHAREL: (vol goede moed) De wereld is geschapen...

(Charel gaat stiekem op zoek naar z'n spiekbrieftje, maar kan het niet onmiddellijk vinden)

JUF PALS: Ja Charel...?

CHAREL: De wereld is geschapen... door... door...

(Charel vindt plots iets in de binnenkant van z'n broek, maar dat blijkt het merk van z'n broek te zijn)

CHAREL: (gaat voluit en noemt een bekende plaatselijke kledingwinkel) De C&A...!

(Algemeen gelach)

JUF PALS: Ga maar terug zitten. Trekt op niks.

(Charel zet zich terug in z'n bank)

JUF PALS: (tot Betty) Noem mij het derde en het vierde gebod!

BETTY: (leest stiekem af van haar meetlat) Heilig steeds de dag des heren. Vader, moeder zult gij eren.

JUF PALS: Proficiat Betty.

BETTY: Danku juffrouw.

JUF PALS: (tot Charel) Waar is Jezus geboren en gestorven?

CHAREL: Jezus is geboren en gestorven in... (krijgt het op z'n heupen) Dat kan ik nu godverdomme niet onthouden hé! En thuis kan ik het duizend keren zeggen!

JUF PALS: Tien bladzijde straf voor het vloeken. En als ge 't antwoord volgende keer niet kent dan schrijft ge duizend keer "geboren in Bethlehem en gestorven in Jeruzalem".

(Steve komt stilletjes binnen, hij sluipt stiekem naar z'n plaats en zet zich erg voorzichtig in z'n bank. Maar Juf Pals heeft hem toch zien binnenkomen)

JUF PALS: (tot Steve) En gij...? Ge gaat me toch niet vertellen dat ge weeral te laat zijt...?

STEVE: Ik ben niet te laat. Gij zijt allemaal veel te vroeg!

JUF PALS: Laat me eens raden..., uw klok stond niet juist.

STEVE: Jaja, dat is 't.

JUF PALS: Vergeet ge niet te liegen?

STEVE: 't Is gisteren weer laat geworden in 't café en onze pa lag nog in z'n bed. Ik kreeg hem niet wakker.

JUF PALS: Laat maar, ge krijgt een kruisje, Steve. Als ge tegen dit tempo kruisjes blijft verzamelen dan zult ge later zeker nog minister worden.

(Betty giechelt. De volgende momenten valt Steve in 't slaap met z'n hoofd op de bank)

JUF PALS: Betty, kom eens naar voor!

(Betty gaat naar het bord, maar struikelt bijna over haar hoge hakken)

JUF PALS: Wie was er niet tevreden mee dat de verloren zoon terugkeerde?

BETTY: Moesten wij dat kennen, juffrouw?

JUF PALS: Ja Betty.

BETTY: Ik weet het antwoord niet.

CHAREL: (veert recht uit z'n bank) Dat weet ik nu wèl!

JUF PALS: Ja Charel.

CHAREL: Het kalf.

JUF PALS: Waarom het kalf...?

CHAREL: Dat gingen ze toch slachten als die terugkwam.

(Algemeen gelach)

JUF PALS: Stilte! (tot Betty) Wat hebt gij aan uw voeten?

BETTY: Schoenen.

JUF PALS: Dat zijn meer stelten dan schoenen.

BETTY: Dat zijn hoge hakken, juffrouw.

JUF PALS: Waarom draagt gij hoge hakken?

BETTY: Ik kan toch niet op blote voeten lopen. Begrijp je. (giechelt)

JUF PALS: Ge zijt nog veel te jong om die dingen te dragen. Trek die onmiddellijk uit!

BETTY: Maar ik heb geen andere schoenen bij, juffrouw.

JUF PALS: Dan loopt ge voor de rest van de dag maar op uw blote voeten.

BETTY: En als ik in een punaise loop?

JUF PALS: (verheft haar stem) Dan zult ge ook eens voelen hoe plezant het is als er een punaise in uw vel schiet!

(Betty trekt haar hoge hakken uit en gaat terug naar haar bank waar Steve nog steeds ligt te slapen)

JUF PALS: Mieke, wie was Noach?

MIEKE: Die ken ik niet.

JUF PALS: Astrid, noem mij de twaalf artikelen van het geloof!

ASTRID: Daar heb ik nog nooit van gehoord, juffrouw.

JUF PALS: Oscar, wanneer vieren wij de verrijzenis van Jezus?

OSCAR: Met Kerstmis, juffrouw.

JUF PALS: Fout, fout, allemaal fout...!

FILIP: (verbetert) Met Pasen, juffrouw.

JUF PALS: Omdat ge allemaal uw les zo slecht kent moogt ge voor mij in de kerstvakantie een opstel schrijven.

OSCAR: Waarover?

JUF PALS: Kies zelf maar een onderwerp. Elke week zal er iemand z'n opstel komen voorlezen voor de klas.

FILIP: Ik kan mijn opstel niet maken, juffrouw.

JUF PALS: Waarom niet?

FILIP: Wij gaan in de kerstvakantie op skiverlof naar Frankrijk.

JUF PALS: Dat is dan heel spijtig voor u, Filip. (tot allen) Iedereen kent het liedje "Broeder Jacob"? Dat lied gaan we samen zingen. Met "samen" bedoel ik dat de jongens beginnen, en de meisjes vallen in.

BETTY: Ik krijg koude voeten, juffrouw.

JUF PALS: Dat zal u leren. (tot Heidi) En stop in godsnaam met dat wiebelen. Ik word daar gek van! Charel, maak uwe mond leeg, ge zijt weeral aan 't snoepen. (gaat tot bij Charel) Maak uw hele bank eens leeg! (presenteert hem een lege kartonnen doos waarin hij het snoep mag verzamelen)

(Charel geeft al z'n snoep af. Het blijkt een hele vracht te zijn die hij her en der heeft verstopt. Ook de blikken doos met koekjes komt weer tevoorschijn. Juf Pals kiepert al het snoep in de vuilbak)

JUF PALS: En nu gaan we zingen.

ASTRID: Is 't niet beter dat wij een liedje van Will Tura zingen, juffrouw?

JUF PALS: Waarom Will Tura...?

ASTRID: Will Tura kennen wij allemaal, maar die broeder Jacob niet.

JUF PALS: Het wordt "Broeder Jacob"! Komaan, de jongens beginnen. Volg mijn handen terwijl ik de maat sla. Op mijn teken vallen de meisjes in.

JONGENS: (zingen) Broeder Jacob, broeder Jacob, slaapt gij nog? (de meisjes vallen in) Hoor de klokken luiden, hoor de klokken luiden, Bim Bam Bom..., Bim Bam Bom...!

(Betty tracht onder het zingen Steve te wekken door hem aan te stoten, maar dan legt Steve z'n kop tegen Betty aan en hij slaapt verder. Betty maakt hiervan gebruik om met een pen onder Steve z'n neus een Hitler-snorretje te schilderen)

JUF PALS: Is dat zingen? Dat trekt op niks! Hoe komt dat, Oscar...?

OSCAR: Ik kan geen hoge "do" halen want ik heb buikpijn. Als ik te hoog ga dan komt er druk op mijn darmen.

JUF PALS: Ga dan eerst maar eens naar de wc.

(Oscar af)

JUF PALS: De krekels in mijnen tuin zingen beter dan gij. Charel, zingt gij eens alleen.

CHAREL: Broeder Jacob, broeder Jacob, bim bam bom...

JUF PALS: Ja, die kent zijn tekst niet eens. (misnoegd) Hopeloos...! Volgende les: biologie. Charel en Steve mogen William vooraan in de klas zetten.

FILIP: Dat zal moeilijk gaan, vrees ik. (maakt een gebaartje naar de slapende Steve)

(Juf Pals lacht in haar vuistje en gaat op haar tenen tot bij Steve. Als iedereen stil is, is duidelijk hoorbaar hoe Steve snurkt. Juf Pals slaat plots hevig op de bank. Steve schrikt zich te pletter en veert recht)

STEVE: (begint onmiddellijk te zingen) Broeder Jacob, slaapt gij nog...

JUF PALS: (onderbreekt) Gaat dat hier zo'n beetje op de laatste bank...?

STEVE: (slaperig) Jaja.

JUF PALS: Veeg dat ding onder uw neus weg...! 't Lijkt wel of ge u acht dagen niet meer gewassen hebt.

HEIDI: Dat zal z'n snor al zijn tegen dat 'm den os moet spelen, haha.

JUF PALS: Heb ik u iets gevraagd...? (weer tot Steve) Kom, ga samen met Charel het geraamte van William vooraan in de klas zetten!

(Steve en Charel willen het geraamte tegen het bord zetten)

ASTRID: (ondertussen) Juffrouw, daar hangt een kerstbal scheef in de kerstboom. Mag ik die recht hangen?

JUF PALS: Ja Astrid. De rest neemt reeds z'n boek van biologie.

(Terwijl Astrid de kerstbal tracht terug te hangen passeren Steve en Charel met het geraamte. Ze laten stiekem de hand van het skelet over Astrid glijden. Die schrikt zich te pletter waardoor de kerstbal op de grond in

duizend stukken valt)

ASTRID: (bijna wenend) Juffrouw, de kerstbal is kapot!

JUF PALS: Dat zie ik ook wel. Wie z'n schuld is dat...?

ASTRID: Steve en Charel deden mij schrikken.

JUF PALS: (tot Steve en Charel) Is dat waar?

STEVE: Neenee, 't was William die z'n hand bewoog.

JUF PALS: Voor straf blijven Steve en Charel straks een uur langer! En Astrid ruimt de kapotte kerstbal op.

(Oscar komt binnen. Zijn gezicht zit onder de sproeten)

JUF PALS: (tot Oscar) Waar hebt gij gezeten...?

OSCAR: Op de wc.

JUF PALS: Vanwaar komen al die sproeten op uw gezicht?

OSCAR: Dat zijn geen sproeten, juffrouw. Meneer directeur kwam binnen en zag mij niet zitten...! Dikke Scheisse, juffrouw...!

JUF PALS: Ga dan als den bliksem uw gezicht afwassen!

(Oscar verlaat het klaslokaal weer)

JUF PALS: Terug naar de les biologie.

BETTY: Volgens mij was William ne voetballer.

JUF PALS: Waarom?

BETTY: Omdat hij kapotte knieën heeft.

JUF PALS: De les van vandaag gaat over de voortplanting.

CHAREL: (veert recht) Daar weet ik nu eens kràk alles van.

JUF PALS: Oh ja?

CHAREL: Als onzen stier de koe moet gaan dekken, dan euh... ohlala...!

JUF PALS: 't Is al goed, Charel! (wil hem temperen)

CHAREL: (draaft maar door) ...dan is 't elke keer kermis. Als die zijne zwabber bovenhaalt hé... (wijst de lengte aan van een hele arm) Zó groot hé...

JUF PALS: (berispt luider) Charel, nog ene keer zone commentaar en ge gaat op uw blote knieën vooraan in de klas zitten...!

CHAREL: Ja zjuffrouw. (vervolgt tot de leerlingen) Zó groot hé...! (toont weer de extreme lengte)

JUF PALS: Zoals ik dus al zei, het geraamte van William dat is...

MIEKE: (onderbreekt) Juffrouw, hoe weet gij dat dit het geraamte van een man is?

CHAREL: Dat ziet ge toch. Een vrouw heeft twee longen, en William heeft géén longen!

JUF PALS: Zo zit het niet in elkaar, Charel.

STEVE: Ons ma heeft toch ook twee van die longen.

CHAREL: Een koe heeft er maar één, maar daar staan vier demen aan.

JUF PALS: Ge kunt een vrouw niet vergelijken met een koe.

CHAREL: Oh nee. Onze pa zegt dat dat hetzelfde is. Ze hebben allebei zo'n kont en ge kunt ze allebei met de longen spelen.

STEVE: Als gij niet getrouwd zijt juffrouw, hoe gaat gij dan voortplanten?

BETTY: Daar moet ge niet voor getrouwd zijn. Hé juffrouw?

JUF PALS: Juist Betty.

BETTY: Ge kunt ook vreemdgaan.

FILIP: Bij ons in de straat wonen er veel mensen die vreemdgaan.

ASTRID: Wij zijn eens ene keer vreemd geweest in de Ardennen, en toen zijn wij uren verdwaald.

MIEKE: Nu kennen we nog niks over de voortplanting, juffrouw.

JUF PALS: Wel, ge hebt de bloemetjes en de bijtjes. Een bij prikt in de ene bloem en bevrucht daardoor de andere bloem.

MIEKE: Is dat alles?

JUF PALS: Kort samengevat, ja.

CHAREL: Onze pa ging ons ma ook eens bevruchten hé. Ik had horen zeggen dat het niet meer zo goed ging. En toen had de dokter onze pa vitessepillen voorgeschreven. Hij moest één pilleke pakken op 24 uur, maar die kemel pakte per vergissing 24 pillen op één uur. (enthousiast) Juffrouw juffrouw..., dat had ge moeten zien! (loopt nu over van enthousiasme) Ons ma durfde niet meer van de slaapkamer komen, ons buurvrouw durfde niet meer buitenkomen, zelfs de geiten durfden niet meer uit de stal komen. (hangt nu tegen de achterkant van Astrid) Hij pakte alles. De schapen, de geiten, de...

ASTRID: (duwt Charel weg) Juffrouw, Charel wil mij ook bevruchten...!

JUF PALS: Okee, als er toch mee gelachen wordt verschuiven we deze les naar een latere datum. Kom Charel en Steve, zet William maar terug vanachter in de klas!

HEIDI: Jammaar, ik had nog zoveel vragen, juffrouw.

ASTRID: En ik wou nog weten hoe dat ging om kindjes te maken.

JUF PALS: Ik wil er geen woord meer over horen! Verstaan...!

BETTY: Vraag maar aan mij, ik ken er alles van.

JUF PALS: Betty, houdt uwe mond!

(Oscar komt weer gewassen binnen)

OSCAR: Heb ik iets gemist?

STEVE: Nee, 't ging maar over de voortplanting.

OSCAR: (wendt zich tot Juf Pals) Juffrouw, daar wil ik ook alles over weten.

JUF PALS: Nee Oscar, ga zitten. We gaan verder met de repetitie van ons kerstspel.

(Enthousiasme en spanning bij de leerlingen)

JUF PALS: Jullie mogen de laatste bank naar achter schuiven. De rest zetten we tegen de muur. Daarna mag iedereen z'n kleren aantrekken.

(Een geïmproviseerde kerststal wordt snel opgebouwd d.m.v. het verplaatsen van de banken. Juf Pals zet ondertussen op de achtergrond wat kerstmuziek op.

CHAREL: (tovert een houten bak tevoorschijn) De kribbe, juffrouw.

JUF PALS: Ah ja.

(Iedereen trekt z'n kleren in snel tempo aan. Jozef draagt een nepbaard, de ezel draagt oren en een staart)

JUF PALS: Een beetje sneller alstublieft.

(Terwijl ze hun kleren aantrekken heeft iedereen wel een opmerking over de kleding van de collega's)

JUF PALS: Is iedereen klaar...?

ASTRID: Juffrouw, waar moeten de schapen blijven?

JUF PALS: De herder (Charel) en zijn twee schapen (Betty en Astrid) mogen wachten op de gang. De os (Steve) mag reeds in de stal gaan staan. Kindje Jezus (Mieke) verstopt zich in de stal tot de geboorte er is en dan mag zij in de kribbe gaan liggen.

OSCAR: En waar moeten Jozef (Oscar) en Maria (Heidi) met den ezel (Filip) staan bij het begin van het spel?

JUF PALS: In 't midden van de klas. (tot Charel) Vergeet uw cadeaus niet mee te nemen die ge straks moet afgeven in de stal. (geeft Charel drie gekleurde schoendozen mee) En durf ze niet openen, hé vriend...!

CHAREL: Wat zit erin?

JUF PALS: Dat zult ge straks wel zien.

CHAREL: Zjuffrouw, nen herder heeft toch ook een hoed op hé. Mag ik dan mijn klak opzetten?

JUF PALS: Doe maar, Charel.

(Charel zet z'n pet op en verlaat samen met Astrid en Betty het klaslokaal. Ze nemen ook de dozen mee)

JUF PALS: (test Heidi even) Als gij de rol van Maria speelt waar is uw kindje dan?

HEIDI: Euh..., in de kribbe zeker.

JUF PALS: Hoe kan dat, 't is nog niet eens geboren.

HEIDI: (begrijpt er niks meer van) Waar is mijn kindje dan NU op dit ogenblik...?

OSCAR: In uwen buik.

HEIDI: Hoe..., in mijnen buik...? Heb ik dat dan opgegeten...?

OSCAR: (tot Juf Pals, ad Heidi) Zij weet nog niet vanwaar de kindjes komen! (trots) En dat weet ik nu wel.

JUF PALS: Vertel het haar dan eens, Oscar.

OSCAR: Wel Heidi, 't zit zó, de kindjes zitten in de rode kool. Dus als ge veel rode kool eet groeit er op den duur een kindje in uwen buik. Ons ma eet rode kool van 's morgens tot 's avonds.

HEIDI: Dus als de groentekar passeert zit die vol met kindjes.

OSCAR: Duizenden en duizenden...!

HEIDI: Als ik dan veel rode kool eet verwacht ik dan binnenkort een echt kindje...?

OSCAR: Ja, maar ge moet tussendoor ook eens witte kool eten, anders gaat uw kindje helemaal rood zien.

HEIDI: Dus als ik te veel zwarte kool eet, krijg ik een negerke?

OSCAR: Natuurlijk. In Afrika hebben ze geen witte kool, alleen zwarte kolen.

FILIP: Dat is allemaal zever!

OSCAR: (schopt Filip) Wat kent nen ezel nu van kinnekes kopen!

HEIDI: Jamaar, hoe krijg ik dan NU nen dikke buik?

JUF PALS: Stop maar een kussen achter uw kleed. In de kast ligt er nog wel

eentje.

(Men stopt het kussen onder de blouse van Heidi)

JUF PALS: Is iedereen klaar? Dan starten we nu.

(Juf Pals vertelt met de brochure in de hand)

JUF PALS: Héél lang geleden woonden in een ver land een arme vader en moeder. De moeder heette Maria en de vader heette Jozef. Ze waren zo arm dat ze haast geen geld hadden om eten te kopen. Nu moesten Jozef en Maria een lange reis maken. Ze moesten naar het plaatsje Bethlehem. Jozef had voor een paar centen een ezel gekocht. Hij liet zijn zwangere vrouw Maria op de ezel zitten.

(Oscar maakt een gebaartje naar de ezel dat die op handen en knieën moet kruipen. Hij helpt Maria op de ezel)

JUF PALS: (leest verder) En zo liepen ze dagenlang door de barre winterkou. Ze waren ontzettend moe. Ook de ezel was moe.

(Oscar port de ezel aan met z'n stok)

FILIP: (protesteert) Ik vind dat Maria veel te zwaar is.

(Oscar port de ezel weer aan met z'n stok)

FILIP: (protesteert weer) Dat is elke keer dat die met zijne stok op mijn achterste slaat hé...!

OSCAR: Hoe weet mijnen ezel anders dat 'm moet voortgaan?

JUF PALS: Ge moogt uwen ezel porren maar niet te hard, hé Oscar.

OSCAR: Jamaar juffrouw, anders voelt 'm niks! (schopt de ezel tegen z'n achterste)

JUF PALS: (leest verder) Na een tijdje klopten ze aan bij een herberg.

FILIP: (schudt Maria van z'n rug en staat plots recht) Ik vind dat Maria ècht veel te zwaar is.

HEIDI: Zèg ambetanterik...!

OSCAR: Als mijnen ezel nog ene keer reklameert dan zal ik eens nen andere gaan kopen!

FILIP: Ik wil geen ezel zijn.

JUF PALS: Filip, gij zijt de ezel en daarmee uit! Kom, terug zitten!

(Filip zet zich terug op handen en knieën. Maria kruipt weer op z'n rug)

JUF PALS: (leest verder)

Na een tijdje klopten ze aan bij een herberg. (stil tot Oscar met gebaartje)
Kloppen...!

OSCAR: Heu...?

JUF PALS: Jozef moet aankloppen hé!

(Oscar klopt met zijn stok op een willekeurige bank)

JUF PALS: (leest verder) Een heer deed open en Jozef sprak:

OSCAR: Goeienavond meneer, hebt u misschien nog een kamer voor ons vrij om te slapen?

JUF PALS: (leest verder) Maar de gemene man sloeg de deur dicht.

STEVE: (mengt zich vanuit de stal) Dat kan niet, want ne cafébaas mag geen klanten weigeren!

JUF PALS: En den os moet zijne mond houden! (leest verder) Wat moesten ze nu doen? Maria begon stil te wenen.

OSCAR: (overdreven boos tegen geïmproviseerde herbergier) Als ge dat nog ene keer doet dan zal ik seffens de deur van uw café eens uitstampen...!

JUF PALS: Oscar, ik respecteer uw medeleven, maar houdt u alstublieft aan de tekst.

OSCAR: Ik mag toch boos worden hé?

JUF PALS: Nee, Jozef is niet boos. Jozef is enkel zwaar teleurgesteld.

STEVE: Juffrouw, ik moet naar de wc. Mag ik hier rap in de stal gaan...? (opent reeds z'n gulp)

JUF PALS: Nee...!

STEVE: Een os laat het toch lopen waar hij staat.

JUF PALS: (luider) Durf niet hé...! (leest verder) Maria sprak tot Jozef:

HEIDI: Jozef, ik ben zo moe en ik heb het zo koud.

JUF PALS: (leest verder) Plots zag Jozef in de verte een stal staan. Ze liepen naar de stal. Het was er erg donker. Op de grond lag allemaal hooi. Plotseling vroeg een stem:

STEVE: Héla, wie zijn jullie?

JUF PALS: (leest verder) In de hoek van de stal stond een os, en Jozef zei:

OSCAR: Wij willen uitrusten.

JUF PALS: (leest verder) En de os zei tot Maria:

STEVE: Gaat u maar snel op het hooi zitten, mevrouw, want ik zie dat gij een kindje in uwen buik hebt zitten.

JUF PALS: (leest verder) Jozef en Maria en ook de ezel zochten een plaatsje in de stal.

(Geduw en getrek tussen de os en de ezel met bijhorende reacties)

STEVE: ...nee, ik vind dat de os het dichtst bij Maria moet staan.

FILIP: Dat kan niet want ik ben bij Jozef en Maria. (duwt Steve opzij)

STEVE: (boos tot Filip) Gij zijt nen èchte ezel, dat zijt gij...!

FILIP: En gij zijt nen èchte os...!

STEVE: Oh ja...? Moet ik dat misschien eens laten zien...! (wil z'n broek uittrekken)

JUF PALS: (dreigend met haar vinger) Durf niet hé...!

OSCAR: En ik vind dat den ezel niet te dicht bij Maria mag staan!

JUF PALS: (zuchtend) Staat iedereen bijna op z'n plaats, ja...? (leest verder) Ineens zei Maria:

BETTY: (steekt plots haar hoofd naar binnen) Moeten wij hier nog lang wachten in de gang?

JUF PALS: Ik zal wel roepen als ge moogt binnenkomen.

BETTY: Jamaar, 't is koud in de gang op blote voeten.

JUF PALS: Hebt ge al eens een schaap gezien op hoge hakken?

(Betty sluit de deur weer)

JUF PALS: (leest verder) Ineens zei Maria:

HEIDI: Jozef, ik geloof dat het kindje gaat geboren worden.

JUF PALS: (leest verder) En Jozef antwoordde:

OSCAR: (valt uit z'n rol) Kunt gij geloven dat ik nu echt zenuwen krijg.

JUF PALS: (misnoegd) Maar allé, Oscar.

OSCAR: Ja, ik weet 't. (terug in z'n rol) Ik zal je helpen, Maria. Maar eerst zal ik zorgen dat er wat meer licht in de stal is.

JUF PALS: (leest verder) Jozef haalde een kaars uit z'n zak en een doosje lucifers en stak de kaars aan.

OSCAR: (tot Juf Pals) Juffrouw, ik heb alleen maar nen allumeur gevonden. Is dat ook goed?

JUF PALS: Ja Oscar. (zucht, knikt bevestigend en leest dan verder) Maria ging bevallen. Jozef hielp haar flink.

(Heidi wil het kussen van onder haar kleed verwijderen, maar merkt de aandachtige blik van Oscar)

HEIDI: (tot Oscar) Draai u om, en trek uw kleed open zodat niemand iets kan zien!

OSCAR: Jamaar, dan mogen den os en den ezel ook niet kijken hé...!

(Ondertussen verschijnt Mieke als Kindje Jezus. Ze nestelt zich op de schoot van Maria en stopt de fopspeen in haar mond)

HEIDI: Kijk Jozef, ons kindje is reeds geboren.

OSCAR: (ad Mieke) Wat is dat voor een lelijk ding zèg!

MIEKE: (uit haar rol) Zèg, zal 't gaan, ja!

JUF PALS: (leest verder) Maria was heel blij met haar kindje.

HEIDI: Het is een jongen.

OSCAR: (tot Juf Pals) Moet ons kindje dan geen piemeltje hebben? De mensen in de zaal gaan zien dat het een meisje is in plaats van een jongen hé.

STEVE: Pak een stuk van den ezel zijne staart, die is toch lang genoeg.

FILIP: Van mijne staart blijft ge af...!

JUF PALS: Mannekes, mannekes, ge moet niet zo ver nadenken. (leest verder) Maria was heel blij met haar kindje...

(Nu steekt Charel z'n kop naar binnen aan de deur)

CHAREL: Zjuffrouw, mijn schapen moeten dringend naar de koer gaan hé!

JUF PALS: Zeg maar tegen uw schapen dat ze nog even moeten wachten.

CHAREL: Jamaar, ze staan op springen hé.

JUF PALS: (luider) Wachten is wachten, hé Charel...! (leest verder) Maria was heel blij met haar kindje...

OSCAR: (tot Juf Pals) Ons kindje moet toch huilen.

JUF PALS: Ja, dat mag.

(Mieke weent te belachelijk)

OSCAR: Dat trekt op niks. Dat heeft meer iets weg van een versleten kettingzaag!

MIEKE: Is dit misschien beter...? (laat een andere vorm van wenen horen)

OSCAR: En dat is precies ne mixer die zonder naft gaat vallen! Haal die tutter eens uit uwe mond!

JUF PALS: (tot Mieke) Probeer eens te wenen gelijk een echt kindje.

MIEKE: Hoe moet ik dat doen?

OSCAR: (wil uithalen met z'n stok) Juffrouw, zal ik haar eens nen trek geven van mijne stok, dan heeft ze een reden om te huilen!

JUF PALS: (leest verder) Toen kreeg de os een idee:

STEVE: Weet ge wat we doen, we leggen het kindje in mijn kribbe dan ligt het lekker warm en zacht.

(Ze leggen het kindje in de kribbe)

JUF PALS: (leest verder) En Maria sprak:

HEIDI: We noemen ons kindje "Jezus".

OSCAR: Dat vind ik een mooie naam.

JUF PALS: (leest verder) En de os sprak:

STEVE: Ik weet zeker dat dit kindje ervoor zal zorgen dat alle mensen lief zijn voor elkaar.

JUF PALS: (leest verder) En toen sprak de ezel:

FILIP: Daarvoor is hij op deze wereld gekomen.

JUF PALS: (leest verder) Jozef en Maria waren heel gelukkig.

(Heidi geeft Oscar een handje, ze doen liefjes "neusje neusje" met elkaar)

HEIDI: (uit haar rol, trots) Wij zijn juist een ècht koppel, hé juffrouw.

(Kindje Jezus weent nu wel heel luid)

STEVE: Juffrouw, als die kleine zijne mond niet gaat houden hé dan zwier ik hem seffens met kribbe en al uit de stal...!

MIEKE: Zèèèèg, rosse os...!

JUF PALS: (leest verder) Buiten was het inmiddels donker. De herder daagde op met z'n schapen... (roept luid naar de deur) De herder daagt op met zijn schapen...! Herder...? Waar zit gij...?

(Maar Charel daagt niet op. Juf Pals gooit de deur open)

JUF PALS: (roept naar buiten) Charel, komt gij nog of hoe zit dat...?

(Charel stoot binnen met z'n twee blètende schapen en zonder de schoendozen. Betty en Astrid zijn gehuld in een schapenpels. Charel port z'n schapen te brutaal aan)

CHAREL: (terwijl hij met een stok op hun achterste slaat) Allé vooruit ju..., vooruit... ju, allé ju...! (steekt groetend z'n hand op naar Jozef, die beantwoordt met

dezelfde groet)

BETTY: (fel) Zèg, ik ben geen ècht schaap hé!

CHAREL: Uwen achterkant heeft er nochtans veel van weg.

ASTRID: Mij moogt ge slagen, maar niet te hard, hé Charel.

CHAREL: Mijn schapen moeten gehoorzamen of ze gaan terug de stal in!

JUF PALS: (leest verder) Plots keek de herder op. Hij zag beweging in de stal. De schapen nestelden zich rond het kindje bij de os en de ezel.

(Charel gaat met z'n schapen bij in de stal staan. De te kleine ruimte levert natuurlijk problemen op)

FILIP: Juffrouw, ze zitten aan mijne staart te trekken!

HEIDI: Juffrouw, mogen Jozef en Maria elkaar kussen?

OSCAR: (haalt z'n neus op) Nee, ik hou niet van dat gelek.

JUF PALS: (leest verder) En toen sprak de herder,...

CHAREL: Wat moet ik zeggen, zjuffrouw?

JUF PALS: (zegt voor) Ik heb onderweg...

CHAREL: Ah ja. Ik heb onderweg drie wijzen ontmoet uit het oosten. Ze hadden goud, wierook en mieren bij.

JUF PALS: (verbetert) Mirre...!

CHAREL: Heu...?

JUF PALS: (herhaalt luider) Mirre...!

CHAREL: Mirre.

JUF PALS: (tot Charel) Waar zijn de geschenken van de Driekoningen nu...?

CHAREL: Dju, vergeten in de gang, zuffrouw. Ik ga ze halen.

JUF PALS: Blijf maar staan, IK zal ze wel rap gaan halen.

(Juf Pals haalt de drie schoendozen, maar die blijken leeg te zijn als ze er even mee schudt)

JUF PALS: (opent de dozen) Die zijn leeg...!

CHAREL: (gespeeld) Is dat echt...? Zijn die dozen leeg...?

JUF PALS: Hoe komt dat...? Daar zaten chips, pindanootjes en koekjes in.

CHAREL: Dat zijn die smerige schapen geweest, hé zjuffrouw. Ik heb 't nog gezegd hé. Dju dju dju toch...!

BETTY: (komt overeind) Leugenaar! Astrid en ik hebben elk één koekje gekregen.

JUF PALS: En de rest, Charel...?

CHAREL: (bekent) Dat heeft den herder in z'n kas geslagen, zjuffrouw.

(Ondertussen is er herrie ontstaan in de kerststal tussen Oscar en Filip)

JUF PALS: (zuchtend richting kerststal) Wat nu weer...?

OSCAR: Ik heb gezien dat den ezel aan mijn Maria zat te prutsen!

FILIP: Dat is niet waar!

OSCAR: Allé stomme ezel, ik heb 't met m'n eigen ogen gezien!

FILIP: Dat kan niet!

(Filip trekt de nepbaard van Oscar af)

HEIDI: (boos tot Filip) Als ge dat nog ene keer doet dan zal onze pa u eens een proces maken!

OSCAR: (neemt de staart van Filip en bijt er in) Daar se...!

(Ondertussen wordt er luid op de deur geklopt. Juf Pals opent en praat met iemand die zich niet toont. Ze keert weer naar de leerlingen. Alle blikken worden op haar gericht)

JUF PALS: Oscar, gij moet direct naar huis gaan!

OSCAR: Waarom Juffrouw?

JUF PALS: Om op uw broertjes en zusjes te passen!

OSCAR: Waarom...?

JUF PALS: Uw ma en uw pa zijn in de kliniek.

OSCAR: (verbaasd) Waarvoor...?

JUF PALS: Ge hebt er een broertje bijgekregen.

FILIP: Hopla, weeral ene meer die moet honger lijden!

OSCAR: Maar wel ene die we allemaal héél graag zullen zien!

JUF PALS: Proficiat Oscar. (tot allen) Hoe noemen wij een kindje dat rond deze tijd geboren is?

ALLEN: Dat is een kerstkindje.

(Oscar af in z'n kleren van Jozef)

JUF PALS: (roept hem nog na) Oscar..., ge vergeet uw kleren uit te trekken...!

VIERDE BEDRIJF

ENKELE DAGEN VOOR PASEN

(Er is paasversiering aangebracht tegen de muur. De klas is leeg. Einde speeltijd. Juf Pals rinkelt de bel aan de deur. Op de achtergrond horen we het geluid van spelende kinderen. Na Juf Pals komen ook de leerlingen een voor een binnen. Ze spelen ondertussen nog tikkertje. Steve ontbreekt)

JUF PALS: Kom kinderen, de speeltijd is voorbij. Allemaal zitten!

(Juf Pals staart naar William en zegt niets. Dit valt de leerlingen op. Zelfs zo erg dat iedereen nu naar achter begint te staren)

MIEKE: Scheelt er iets, juffrouw?

JUF PALS: Tiens, ik dacht even dat William bewoog...!

(Iedereen schrikt. De leerlingen stormen angstig weg van het geraamte)

HEIDI: Ik ben bang, juffrouw.

ASTRID: Ik ook.

FILIP: We moeten de politie bellen.

MIEKE: Hoe...? We kunnen niet langs de deur!

JUF PALS: Ga gewoon langs William door.

BETTY: Ik durf niet meer langs dat geraamte lopen.

OSCAR: Dat zou ik niet doen. Als ge daar passeert dan... (maakt een horizontaal gebaartje aan z'n keel)

CHAREL: Zjuffrouw, een geraamte dat beweegt, dat kan toch niet hé!

JUF PALS: Jawel, 't schijnt dat de geraamtes elkaar 's nachts gaan opzoeken.

OSCAR: We kunnen ook door het venster naar buiten kruipen, juffrouw.

MIEKE: Of hulp roepen. Misschien horen die van het vijfde ons.

JUF PALS: (plots) Kijk, het bewoog weeral...!

OSCAR: Allé, ik heb niks gezien.

JUF PALS: Ik wèl hoor.

CHAREL: (sluipt tot bij het geraamte. Als hij er is laat hij William plots bewegen en jaagt daardoor iedereen de stuipen op het lijf) Ons zjuffrouw heeft ons allemaal bij ons pietje. Het is één april vandaag...!!

(Juf Pals barst in lachen uit. Algemeen protest van de leerlingen die zich gefopt voelen)

MIEKE: Dat is flauw, juffrouw.

HEIDI: Daar kan ik niet mee lachen, juffrouw.

FILIP: We zullen juffrouw Pals terugpakken.

JUF PALS: Jullie doen maar, ik kan wel tegen een stootje hoor. Kom, iedereen weer terug in z'n bank.

(Juf Pals wrijft in haar maagstreek en trekt een krampachtige blik. Ze heeft duidelijk weer last van haar maag)

JUF PALS: Heeft er iemand van u een stukje chocolade bij? Mijn maag speelt weer op.

CHAREL: Ikke zjuffrouw. (opent z'n bank en presenteert haar een pak chocolade)

JUF PALS: Merci Charel. Gij zijt juist ne wandelende snoepwinkel.

CHAREL: Dat weet ik, zjuffrouw.

(Juf Pals steekt het stukje chocolade in haar mond)

JUF PALS: (ontdekt plots dat de bank van Steve leeg is) Tiens, waar zit Steve...?

MIEKE: Die was deze morgen toch aanwezig.

JUF PALS: Dat dacht ik ook.

ASTRID: Ik heb onder de speeltijd nog met hem verstopperke gespeeld.

MIEKE: Maar ik ook!

JUF PALS: Waar zit dat varken dan...?

HEIDI: Misschien heeft hij zich zo goed verstopt dat hij zelf niet meer weet waar hij zit!

MIEKE: (merkt iets door het raam) Daar zit 'm..., boven in de notenboom!

JUF PALS: Waar ergens...?

MIEKE: (wijst naar buiten) Ziet ge ginder die rosse plek? Dat is zijne kop.

JUF PALS: Hoe is 't mogelijk...! (opent het raam en roept) Steve, wat doet gij daarboven in die boom? Kom onmiddellijk naar beneden! De speeltijd is gedaan hé!

STEVE: (OFF) Ik durf niet meer naar beneden, juffrouw!

(Ondertussen staan alle leerlingen bij het raam naar buiten te kijken)

OSCAR: Ik denk dat we de pompiers moeten bellen, juffrouw.

JUF PALS: (roept terug naar Steve) Blijf zitten, hé Steve. Niet bewegen...! Ik kom u halen...!

(Juf Pals snelt naar buiten. We horen even het nummer "Kom van dat dak af". De kinderen staren vol ongeloof als ze Juf Pals in de boom zien kruipen)

FILIP: Amaai, Juffrouw Pals kruipt in den boom.

OSCAR: Wie had dat ooit durven denken!

ASTRID: Amaai, die is nog lening hé.

BETTY: (roept) Valt er niet uit, hé Steveke. Ik zie u graag.

HEIDI: Oei, ik denk dat 'm gaat vallen...!

OSCAR: Juffrouw Pals kan nog beter klimmen dan wij.

ASTRID: Ze is bij hem.

CHAREL: Steve, spring toch uit die boom, kieke dat zijt!

HEIDI: (enthousiast) Oooh, ze heeft 'm!

CHAREL: Ze heeft 'm...!

(Enthousiast applaus van de meisjes. Iedereen wacht bij de deur tot Juf Pals met Steve binnenkomt. Alle leerlingen applaudisseren nu. Steve stapt met z'n benen wijd open)

JUF PALS: Steve, moet ik u nu weer een kruisje geven...?

STEVE: Nee juffrouw. Dat verdien ik niet.

JUF PALS: Dan kruipt ge nooit meer in die boom hé!

STEVE: Ja juffrouw.

BETTY: Steve, gij loopt zo raar...?

STEVE: (voelt aan z'n kruis) Ik ben met mijn dingske achter nen tak blijven hangen!

JUF PALS: Kom dan maar eens naar voor!

(Steve stapt met z'n benen wijd open naar voor. Juf Pals gaat met Steve tot in de hoek van de klas. Ze wil de zere plek bij Steve inspecteren)

JUF PALS: De rest gaat terug in de bank zitten.

CHAREL: (tot de leerlingen) Allé, allemaal zitten!

JUF PALS: (als ook Charel zich bukt om de zere plek van Steve te inspecteren)

Gaat gij ook maar zitten, Charel!

CHAREL: Jamaar zjuffrouw, dat is hetzelfde als bij onze stier. Daar ken ik alles van.

JUF PALS: Iedereen zitten en omdraaien, ja! (behandelt de zere plek bij Steve)

STEVE: (korte pijnkreetjes) Auw... auw... auw... (plotse overgang naar een zucht van genot) ....aaaaah...!

JUF PALS: Is 't beter?

STEVE: Jàààà, veel beter.

(Steve gaat weer in z'n bank zitten)

OSCAR: (gaat tot bij Juf Pals) Juffrouw, kunt ge bij mij ook eens kijken alstublieft? Ik heb daar ook zeer!

JUF PALS: (stuurt Oscar mimisch terug naar z'n bank, dan tot allen) Dan gaan we nu over naar de les Godsdienst.

(Juf Pals krijgt plots braakneigingen. Alle leerlingen zijn bekommerd om haar)

BETTY: Gaat 't, juffrouw...?

MIEKE: Moet iemand van ons meneer directeur gaan roepen...?

JUF PALS: Nee, 't zal wel gaan. (gaat tot bij Charel) Charel, laat mij die chocolade nog eens zien...?

CHAREL: Moet ge nog een stukske hebben, zjuffrouw?

(Charel toont haar het pak chocolade waar ze net een stukje van gegeten heeft)

JUF PALS: (bekijkt de verpakking) Maar Charel, dat is chocolade die al twee jaar vervallen is. Waar hebt ge die gevonden?

CHAREL: Die lag in de schuur bij ons.

JUF PALS: Dat eet een hond nog niet op!

CHAREL: IK word er toch niet ziek van. (wil van de chocolade eten)

JUF PALS: (berispt) Charel, doe dat niet hé...! Gooi dat onmiddellijk in de vuilbak!

MIEKE: Die Charel wordt van ne kilo rattenvergift nog niet ziek.

(Charel dropt de resterende chocolade in de vuilbak)

JUF PALS: Bereidt u al maar voor op de les godsdienst, ik ga efkes mijne mond spoelen. (af)

ASTRID: Charel, nu gaat ge wat beleven met juffrouw Pals.

MIEKE: Waar is Jezus geboren en gestorven, Charel?

CHAREL: Ik kan het maar niet onthouden hé. Hoe is dat toch mogelijk!

OSCAR: Ik vind dat we Charel moeten helpen.

MIEKE: Hoe...?

HEIDI: We schrijven op een briefke "Bethlehem en Jeruzalem" en dat plakken we op de puntelijper. Charel hoeft het dan enkel maar in de juiste volgorde af te lezen.

CHAREL: Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan hé.

STEVE: Gij zijt toch ne lompe kloot, hé Charel.

CHAREL: Ik weet 't, maar wat kan ik er aan doen!

OSCAR: Da's juist, daar kan Charel niks aan doen hé.

HEIDI: Volgens mij is Charel uit een savooikool geboren.

ASTRID: Ik zal het briefke op de puntelijper plakken.

BETTY: Zorg maar dat juffrouw Pals niks merkt, of we hangen allemaal!

(Onder volgend gesprek plakt Astrid een briefje met de tekst tegen de puntelijper)

HEIDI: (liefjes) Wij hebben geen briefke nodig, hé Oscar.

OSCAR: Nee.

HEIDI: (kijkt in Oscars ogen) Ik vind u lief.

OSCAR: Oh ja.

HEIDI: Doe uw ogen eens dicht! (geeft hem vervolgens een wangkusje)

OSCAR: (ietwat gegeneerd, voelt aan z'n wang) Da's den eerste keer dat een meisje mij kust. (herpakt zich) Nee, de tweede keer.

HEIDI: Wie was de eerste dan...?

OSCAR: Onze hond, haha.

ASTRID: Dat durf ik ook. (geeft Charel ook een wangkusje)

CHAREL: Amaai, dat voelt beter aan dan die zeug bij ons.

BETTY: Dat kunnen wij ook, hé Steve. (geeft Steve ook een wangkusje)

MIEKE: (wordt nu toch wat jaloers) Poeh, ze zeggen dat ge van kussen een standbeeld wordt!

CHAREL: (tast aan z'n kruis) Nu dat ge 't zegt, ik krijg hier precies al een standbeeld!

OSCAR: (pesterig tot Filip) Toch spijtig dat gij niks hebt om te kussen hé!

BETTY: (treiterend richting Filip) Misschien heeft William goesting, haha...!

HEIDI: Oscar en ik gaan later een eigen huisje bouwen.

ASTRID: En Charel en ik gaan later héél veel kindjes kopen.

CHAREL: Hola, alleen als ze in reklame staan hé.

BETTY: Steve en ik gaan later veel op reis.

STEVE: Hoe gaat dat als ik de café van onze pa moet overnemen!

BETTY: Dan kan ons ma toch efkes het café doen.

STEVE: Kan uw ma pinten tappen? Weet die dat er twee vingers schuim op een pint moeten staan?

BETTY: De liefde kan toch schoon zijn, hé Steve. (giechelt en wringt zich tegen Steve aan)

STEVE: (verwittigt) Pas op hé..., (wijst aan) ...dat is hier nog niet helemaal genezen beneden hé!

ASTRID: Later als Charel en ik getrouwd zijn gaan wij elke dag héél lang in ons bed blijven liggen.

CHAREL: En wie gaat er dan de koeien melken?

HEIDI: Ons ma en onze pa kaarten altijd in bed. Gisteren zei onze pa nog dat hij zijne joker ging inzetten.

ASTRID: Onze pa z'n bed piept altijd.

BETTY: Ons ma haar bed piept niet.

STEVE: Hoe kan dat?

BETTY: Ze slaapt op de zetel.

STEVE: Een goed bed moet piepen, zegt onze pa.

OSCAR: Tiens, dat bed van onze pa en ons ma piept ook. Op ne nacht ben ik eens wakker geworden van dat gepiep en toen ben ik aan 't sleutelgat gaan kijken...!

ASTRID: En wat hebt ge gezien...?

OSCAR: Ze waren aan 't vechten.

STEVE: En wie won er?

OSCAR: Onze pa natuurlijk, want hij lag er bovenop.

HEIDI: Wel, dan gaan wij later ook een bed kopen dat piept, hé Oscar. Maar wij gaan niet vechten hé.

FILIP: (arrogant) Dan zijn bij u de bedden versleten want dat van onze pa piept niet...!

(Juf Pals keert weer)

JUF PALS: Zijn jullie ziek...?

ASTRID: Nee, waarom juffrouw?

JUF PALS: Jullie zijn zo stil. Anders is dat hier altijd lawaai als ik binnenkom. Goed, we gaan verder met de les godsdienst. Onze vriend Charel mag naar voor komen.

(Alle blikken op Charel gericht. Hij knipoogt en is er vrij gerust in)

JUF PALS: En ik hoop dat ge deze keer uw les kent, Charel.

CHAREL: (opgewekt) Ik hoop het ook, zjuffrouw.

JUF PALS: Vertel mij dan eens, waar is Jezus geboren en gestorven?

CHAREL: (leest stiekem af van het briefje dat tegen de punteslijper plakt) Jezus is geboren in Bethlehem en gestorven in Jeruzalem.

JUF PALS: Eindelijk zit het erin!

(Applaus voor Charel, niet in het minst van Astrid. Charel is trots en wil terug naar z'n bank stappen)

JUF PALS: Neenee Charel, blijf nog maar even staan. 't Is nog niet gedaan.

(Charel gaat terug vooraan in de klas staan)

JUF PALS: Charel, noem mij eens twee apostelen!

CHAREL: (aarzelend) Twee dingetjes euh... apostelen...

(Charel kijkt de andere leerlingen aan, die maken stiekem allerlei gebaartjes met de bedoeling om Charel te helpen)

JUF PALS: (vervolgt tot Charel) En antwoordt nu niet gelijk op uw test... "Gaston en Leo" hé...!

(Charel onderzoekt vervolgens de puntelijper op nog meer briefjes)

CHAREL: (heeft blijkbaar toch nog wat tekst gevonden op de puntelijper, kotst het er uit) Black en Decker...!

(Algemeen gelach)

JUF PALS: Charel, hoe komt ge daar nu bij...?

CHAREL: (ad puntelijper) Dat staat op dat machientje hier!

JUF PALS: Dat is 't merk van die puntelijper, snul!

(Juf Pals ontdekt nu het briefje op de puntelijper)

JUF PALS: Wie heeft dit geschreven...?

CHAREL: Ikke zjuffrouw.

JUF PALS: Neenee, zo schoon kunt gij niet schrijven. (tot allen) Wie heeft dat geschreven...? Allé, ik vraag jullie iets!

ASTRID: (bekent nederig) Ikke zjuffrouw! Ik wou Charel helpen.

JUF PALS: Astrid en Charel schrijven duizend keer "Jezus is geboren in Bethlehem en gestorven in Jeruzalem".

CHAREL: Maar enfin zjuffrouw.

JUF PALS: (tot Charel) En begin er maar onmiddellijk aan!

(Juf Pals stapt tussen de banken terwijl ze verder praat)

JUF PALS: De mensen hebben minder en minder tijd voor elkaar. En hoe komt dat? Dat komt door de snelheid van het leven. Maar wij doen daar allemaal aan mee. Kan er mij iemand een voorbeeldje geven over de snelheid van het leven? Astrid...?

ASTRID: Onze pa is 's morgens op één uur al terug van de vismijn met een vracht vis.

JUF PALS: Goed Astrid. Heidi...?

HEIDI: En onze pa mag wel 200 km per uur op de autostrade rijden.

JUF PALS: Omdat hij politieagent is. (tot Oscar) En gij...?

OSCAR: Onze pa die moet tot vier uur werken en om half vier is die al thuis!

JUF PALS: Omdat hij op de gemeente werkt. Dat is nog eens een voorbeeld over de snelheid van het leven. Maar jullie kinderen, jullie kunnen daar iets aan doen. Al is dat heel afhankelijk van wat uw toekomstplannen zijn. Ik veronderstel dat jullie al weten wat jullie later gaan doen. Filip...?

FILIP: Ik wil volgend jaar naar de Hogeschool gaan.
 OSCAR: Stoeffer...!
 FILIP: (vervolgt) Ja, ik later onze pa opvolgen als notaris.
 STEVE: Ik wil later in de politiek gaan.
 JUF PALS: Dat is net iets voor u, Steve. Betty, en gij...?
 BETTY: Ik wil later in de boekskes staan met mijne foto. (giechelt)
 JUF PALS: Heel fijn. En wat zijn uw toekomstplannen, Charel?
 CHAREL: Ik heb geen toekomstplannen, zjuffrouw. Als ik duizend keer moet schrijven waar Jezus is geboren en gestorven hé dan zit ik hier binnen tien jaar nog.
 JUF PALS: Heb ik "duizend" gezegd?
 CHAREL: Ja zjuffrouw, duizend keren.
 ASTRID: Juffrouw, dat is wel héél veel hé.
 JUF PALS: Maak er maar "honderd" van.
 ASTRID: (stil tot Charel) Als we nog efkes klagen dan wordt het misschien nog minder!
 JUF PALS: Uw toekomstplannen, Charel?
 CHAREL: Ik wil later nen dikke boer worden... (maakt geldgebaartje) ...en dan kom ik misschien wel op den televisie.
 JUF PALS: Verzorg uw tanden dan maar een beetje. Ziet ge boer Charel daar al voor de camera staan met rotte tanden...?
 MIEKE: Ik wil later zangeres worden.
 JUF PALS: En gij Astrid?
 ASTRID: Ik wil later een museum openen over Koningin Astrid.
 JUF PALS: Héél origineel. En gij, Heidi?
 HEIDI: Ik wil in de bergen van Zwitserland gaan wonen, samen met Oscar.
 OSCAR: Neenee, ik heb hoogtevrees. Als ik in een diepe teloor kijk dan begin ik al te draaien.
 JUF PALS: Zo ziet ge maar, iedereen heeft toekomstplannen. Ik zeg u maar één ding: doe wat ge graag doet, zodat ge plezier hebt in het leven.
 OSCAR: En wat zijn uw toekomstplannen, juffrouw?
 JUF PALS: Ik zal wel zien wat het leven mij brengt hé.
 FILIP: Iedereen heeft toch toekomstplannen. Gij dus ook?
 JUF PALS: Niet speciaal, maar men weet maar nooit hé.
 CHAREL: Zjuffrouw, de slachter hier in 't dorp hé die is nog op zoek naar een vrouw. Misschien is dat wel iets voor u.
 JUF PALS: Neenee Charel, dat is de bedoeling nu ook weer niet.
 CHAREL: Hij komt volgende week bij ons de zeug slachten. Misschien kan ik een goed woordje voor u doen.
 JUF PALS: Neenee Charel, weet ge wat gij moet doen?
 CHAREL: Nee zjuffrouw.
 JUF PALS: Gij moet uw opstel komen voorlezen. 't Is uw beurt.

(Charel gaat met z'n opstel vooraan in de klas staan)

CHAREL: Zuffrouw?
 JUF PALS: Ja Charel.
 CHAREL: Ik heb nog een verrassing voor u!
 JUF PALS: Ah ja.

CHAREL: Ik heb mijn opstel in 't frans gemaakt.

JUF PALS: Gij kent uw nederlands nog niet, hoe gaat ge 't dan in 't frans doen!

CHAREL: Jamaar, ons ma is afkomstig uit de Walen.

JUF PALS: Allé, laat 't dan toch maar eens horen!

(De volgende momenten is Charel héél enthousiast. Z'n franse taal is biezonder housterig en miserabel)

CHAREL: (maakt een diepe buiging en leest voor) Bonjour mamoiselle...

JUF PALS: (verbetert) 't is "madam"...

CHAREL: Oh nee hé, onze pa zegt, als ge niet getrouwd zijt, dan zijt ge een "mamoiselle".

JUF PALS: (verbetert) Mademoiselle...!

CHAREL: (leest verder) Bonjour madam et messieurs...

JUF PALS: (verbetert) Monsieur.

CHAREL: Enfin zjuffrouw, als ge me elke keer gaat onderbreken dan gaat dat niet lukken hé!

JUF PALS: Okee, ik zal u niet meer onderbreken.

CHAREL: Bonjour madam et monsieur, je suis très heureux, je suis ici. Moi j'habite dans une ferme. Avec des cochons, des vaches, des poules, et ma mère et mon père aussi. J'ai raconté une d'histoire ou mon père et ma mère fabriqué des saucisses. Pour faire des saucisses, je démonstration une petite démonstration. Alors, mon père prend son machien! (tot Juf Pals) Attend zjuffrouw, je prend mon machien...

(Charel haalt een pensenmolen uit z'n bank en keert ermee terug naar voor)

CHAREL: (toont de pensenmolen) Ca c'est le machien. Mon père monter le machien sur le coin du table. (bevestigt de pensenmolen op de hoek van de lessenaar) Mon père prend le manivelle et tourné comme un fou. (draait even als een gek aan de hendel van de pensenmolen) Il put le viande ici... (boven in het gat) ...et dit à ma mère: "Voir est-ce que le saucisse n'est pas arrivé". (gaat voor de uitgang staan) Ma mère est ici et dit: "Je ne pas voir rien de saucisse"! (draait aan de hendel) Mon père tourné comme un vraiment fou. (draait nu héél hevig aan de hendel) Quand vient mon saucisse? Tirer nondedju...! Et alors, ma mère tirer comme un fou. Et alors de boel commencé. Mon père est avec son doigt dans le machien. Quelle bazàr, quelle bazàr...! Le sang est ici. Ma mère voit le sang et alors elle tombe avec sa tête sur la terre. (dan met kort horizontaal gebaartje) Mère total...! Mon père brullé comme une cochon. (verwijdert zich dan een halve meter van de pensenmolen) Et moi je suis ici. Moi je me rire une accident...! (maakt als afsluiter nog een diepe buiging)

JUF PALS: Zoudt ge dat nu ook in 't nederlands kunnen?

CHAREL: Nee zjuffrouw.

STEVE: Volgens mij moet Charel eerst het alfabet leren.

CHAREL: Dat ken ik. (speels op rijm)

A B C

de kat ging mee,

den hond bleef thuis,

piep zei de muis in 't zomerhuis.
 JUF PALS: Charel, zeg het alfabet eens op.
 CHAREL: Dat is gemakkelijk. A B D G H F R
 STEVE: Fout...! Hij kent het alfabet niet. Wil ik hem dat eens gauw leren, juffrouw.
 JUF PALS: Hoe gaat ge dat doen?

(Steve gaat tot bij Charel)

STEVE: (tot Charel) Ga eens krom staan!

(Als Charel zich bukt, schopt Steve hem onder z'n achterwerk)

CHAREL: (pijnkreet) Aaaaah...!
 STEVE: En morgen proberen we de "B"...!

(Algemeen gelach. Steve moet op de vlucht voor een woedende Charel)

JUF PALS: (haalt de kemphanen uit elkaar) En zitten alletwee...! (dan tot Oscar)
 Kom, 't is uw beurt. Ga maar naar voor.
 OSCAR: Jamaar juffrouw, mijn opstel is nog niet helemaal af.
 JUF PALS: Voorlezen Oscar...! Nu...!

(Oscar gaat met z'n opstel vooraan in de klas staan)

JUF PALS: Begin maar, en vergeet niet van goed te ar-ti-cu-le-ren hé.
 OSCAR: (maakt een diepe buiging en leest z'n opstel voor)

"ONS HUIS"

Even leg ik me neder om u enkele letters toe te dienen. Ons gezin telt acht ledematen. Wij zitten uit nood in een onverklaarbare woning. De wc is bouwvallig en zodoende kunnen wij daar niet langer huizen. Als het te hard waait zijn we met levensgevaar verbonden, want ook onze afwatering moet eens in handen genomen worden. Wij hebben ook last van mieren in onze fundamenteën en een lekhaasje op zolder die naar beneden is gekomen. De hond blaft de hele avond en met de kat is het hetzelfde geval. Ik heb vier zussen en twee broers open en bloot op de zolder liggen, komt u eens kijken? Wij kunnen de was niet drogen. Ons ma zit al 14 dagen... Ons ma zit al 14 dagen...

(Oscar mist blijkbaar een deel van z'n tekst. Hij gaat op zoek. Algemeen gelach)

JUF PALS: Waar zit uw ma al 14 dagen, Oscar...?

OSCAR: Ons ma zit al 14 dagen... (haalt uiteindelijk het vervolg van z'n opstel uit z'n bank) ...met haar ondergoed omhoog en niemand die komt kijken. Het vocht dringt door de muren van mijn bompa die helemaal beschimmeld en verrot is.

Mijne pa ligt met brongieters en ons ma haar borsten piepen ook al. Mijn buurman stinkt naar gas, wij denken dat hij een gat heeft. Wij zijn zuinig want wij zijn niet zomaar iemand die gas laten ontsnappen. Wij verzoeken

méer gas, daar ons ma een zoon heeft bijgeboord. Ons ma moet hete zitbaden gebruiken, als de kachel brandt moet ze het daarop doen. Daar ons ma een zoon ter aarde heeft geschonken, zitten we van alles zonder. Wij moeten dringend een andermans woning. Wegens de bevalling van ons ma heb ik tijdelijk een ander gehad. Aan de ene kant is ons ma opnieuw in verwachting en aan de andere kant regent het binnen.

(Oscar maakt een diepe buiging. Hij krijgt applaus van de andere leerlingen)

JUF PALS: Wie heeft dat opstel gemaakt, Oscar...?

OSCAR: Ikke juffrouw.

JUF PALS: (luider) WIE Oscar...?

OSCAR: (bekent) Onze pa, juffrouw.

JUF PALS: Okee, dan zal ik uwe pa alleen moeten punten geven.

OSCAR: En is 'm geslaagd?

JUF PALS: Zeg maar tegen uwe pa dat hij op de gemeente blijft werken.

(Oscar kruipt terug in z'n bank)

JUF PALS: (kijkt op haar horloge) Goed. Het is speeltijd. Steve, gij moogt de bel rinkelen.

(Steve zwaait met de bel bij de deur maar deze geeft geen rinkelend geluid)

STEVE: Juffrouw, mijn slingerke is kapot!

JUF PALS: (inspecteert de bel) Wie van u heeft de slinger uit de bel gehaald? En ik vraag het ditmaal geen twee keer hé!

MIEKE: (steekt haar vinger voorzichtig op) Ik...!

JUF PALS: Waarom doet ge zoiets?

MIEKE: (teleurgesteld) Omdat ik toch nooit de bel mag rinkelen.

JUF PALS: En dan breekt ge de bel maar af, of wat...? Okee, voor straf gaat Mieke onze goeie vriend William de hand schudden.

MIEKE: Dat durf ik niet!

JUF PALS: Ofwel schudt ge William de hand, ofwel schrijft ge uwe catechismus over!

STEVE: (verdedigt haar) Juffrouw, bij ons in 't café zeggen ze wel dat "een lijk aanraken" heel gevaarlijk is!

JUF PALS: Die tooghangers weten op alles iets.

STEVE: Dat is toch de stem van het volk.

JUF PALS: Gij wordt nog nen echte socialist!

STEVE: 't Was beter dat we allemaal socialisten waren.

JUF PALS: Rustig, hé vriendje. We zitten hier wel op een katholieke school hé.

STEVE: Dat kan me niet schelen...!

(Juf Pals schiet uit haar krammen en trekt Steve bij z'n oren uit de bank)

JUF PALS: Kom, we gaan eens met u naar meneer directeur. We zullen eens zien of ge daar nog zoveel te vertellen hebt!

(Juf Pals verlaat met Steve het klaslokaal, trekkend aan z'n oor. De vredige stilte wordt in enkele ogenblikken herschape tot een slagveld. We horen op de achtergrond "Hello Josephine" van The Scorpions. De leerlingen dansen op de banken. Oscar tekent iets op het bord wat een blote madam moet voorstellen. Iemand zet de pet van Charel op de kop van het geraamte en danst met William. Iemand neemt een paasei uit de versiering en imiteert een kip door het leggen van een ei. Men sloopt de paasversiering en er wordt met vanalles gegooid. Charel haalt z'n chocolade uit de vuilbak, zet zich op de grond met z'n rug tegen de lessenaar en snoept ervan, etc...)

(Juf Pals komt weer binnen met Steve. Alle leerlingen zetten zich snel weer in hun bank)

JUF PALS: (aan de grond genageld door de ravage) Wat is dat hier allemaal...?

ALLEN: (geestdriftig) Eén april...!

(Juf Pals slaat in lichte paniek de hand voor haar mond en valt vervolgens bewusteloos neer. Verwondering bij de leerlingen)

CHAREL: (verwonderd) Nu gaat ze nondedju op de grond liggen!

FILIP: Die gaat daar niet liggen, die is flauw gevallen.

HEIDI: Ze zei toch... dat ze tegen een stootje kon.

STEVE: (terwijl hij de ravage overschouwt) Dat is hier wel nen hele stoot, hé mannen! Precies dat hier ne straaljager is neergestort...!

MIEKE: (ad Juf Pals) Misschien is ze dood!

FILIP: Dan komen we morgen allemaal in de gazet!

(Ze verzamelen zich rond het levenloze lichaam van Juf Pals. Steve legt z'n oor te luisteren tegen Juf Pals haar borsten)

ASTRID: Leeft ze nog...?

STEVE: Ik hoor niks meer.

OSCAR: (ad borsten) Ze heeft nochtans twee ferme longen hé!

BETTY: Als ze dood is dan kunnen we haar naast William zetten.

HEIDI: Daar wil ik niks mee te maken hebben. (pakt in)

MIEKE: Ik ook niet.

CHAREL: Ge gaat toch niet allemaal lopen hé!

(Iedereen muist er snel vandoor. Enkel Charel en Astrid blijven staan bij Juf Pals)

CHAREL: (met geniepig lachje ad Juf Pals en vingers in aanslag) En nu ga ik eens aan haar longen voelen...!

ASTRID: (pakt Charels hand beet) Kom maar mee tot achter het kapelleke, dan moogt gij MIJN longen eens voelen! Maar eerst uw handen wassen, hé Charel!

CHAREL: Waarom? Die heb ik verleden week nog gewassen...!

(Charel en Astrid speels hand in hand af)

VIJFDE BEDRIJF

LAATSTE SCHOOLDAG - HOOGZOMER

(Er liggen acht pakketten met boeken op de lessenaar. Juf Pals rinkelt de bel. De kinderen komen binnen. De meesten zijn flink uitgedost)

JUF PALS: (slaat een kruisteken) In de naam van de Vader,...

ALLEN: (vervolgen) ...de Zoon en de Heilige Geest, amen.

JUF PALS: (toont de rapporten) Weet er iemand wat ik hier in mijn handen heb...?

MIEKE: Onze rapporten.

JUF PALS: Juist! Het is vandaag de laatste schooldag en tijd voor de rapporten. Ik hoop dat jullie straks allemaal tevreden naar huis zullen gaan. Maar eerst wil ik Steve toch bedanken.

STEVE: Waarom?

JUF PALS: Het is vandaag een van de weinige keren dat ge op tijd zijt. Er scheelt toch niks...?

STEVE: Onze wekker heeft het begeven. Ik ben heel de nacht wakker gebleven, bang dat ik me zou overslapen.

JUF PALS: (tot allen) Over 't algemeen is het toch nog een geslaagd jaar geworden.

STEVE: Dat kan ik geloven, mijn oren zijn dit jaar wel 5 cm gegroeid!

JUF PALS: Dan zult ge 't wel verdiend hebben, hé Steve.

STEVE: Ik moet u ook nog bedanken, juffrouw. Voor die keer dat ge mij uit die boom gehaald hebt.

OSCAR: Jaja, gij zijt een sterke madam.

STEVE: (tot allen) Weet gij dat die mij daar zó uitgehaald heeft... (maakt een hefbeweging)... en mij dan zó neergezet heeft!

CHAREL: Dat is nog niks. Onze pa die kan een zeug van 100 kilo boven zijne kop steken.

HEIDI: Mijne pa steekt boeven van 150 kilo in de gevangenis.

ASTRID: Onze pa kan nen bak met 200 kilo vis verplaatsen van hier naar daar.

FILIP: En mijne pa die kan wel 15 bouwgronden verkopen in één uur tijd.

JUF PALS: En wat kan uwe pa, Oscar?

OSCAR: Niks, want die heeft het in zijne rug.

JUF PALS: Ik ga de rapporten straks uitdelen. We gaan eerst nog een klasfoto maken.

MIEKE: Juffrouw...?

JUF PALS: Ja Mieke, zeg 't eens.

MIEKE: Wat is een kwezel?

JUF PALS: Waarom vraagt gij dat?

MIEKE: Onze pa zegt dat gij een kwezel zijt.

JUF PALS: (licht gepikeerd) Ahwel, daar wil ik niet op antwoorden.

OSCAR: Een kwezel is een vrouwtjes-ezel!

JUF PALS: Oscar, zoudt gij graag het zesde leerjaar willen overdoen?

OSCAR: Nee juffrouw.

JUF PALS: Dan zou ik mijne mond maar houden, als ik u was!

(tot allen) Het is vandaag de laatste schooldag en dan is het de gewoonte dat we een klasfoto maken. Ik heb u gisteren gevraagd om jullie beste kleren

aan te trekken. Proficiat, jullie hebben dat heel goed gedaan.

(Iedereen recht uit de bank. Ze kloppen de stofjes van hun kleren. Betty paradeert even tussen de banken en showt haar minirokje met jasje in de hand)

BETTY: Wat vindt ge ervan, juffrouw...? Goed hé...?

(Een enthousiast gefluit van de jongens volgt. Enkel Filip heeft het niet zo staan op Betty)

FILIP: (roept) Miss wc-pot...!

BETTY: (voelt zich aangevallen) Maar dat is nu elke keer dat die Filip mij...

JUF PALS: (onderbreekt) Betty, is het niet beter dat gij dat jasje aantrekt?

BETTY: Jamaar juffrouw, ons ma zegt altijd dat ge moet laten zien wat ge in huis hebt.

JUF PALS: Aantrekken, zeg ik u...!

BETTY: Waarom? Maar dat begrijp ik niet.

JUF PALS: Als ge op deze gezegende leeftijd al met die dingen begint, wat moet er dan van u worden binnen vijf jaar. Trouwens, ik wil geen minirokjes op de klasfoto!

MIEKE: (is ook vrij kort gerokt) Wat moet ik dan doen?

JUF PALS: Dan gaan jullie twee maar vanachter staan.

BETTY: Ik wil naast Steve staan. (giechelt)

HEIDI: En ik naast Oscar.

CHAREL: Voor mij is 't eender waar ik sta.

ASTRID: Nee Charel, gij komt naast mij staan! (sleurt Charel vrij brutaal tegen zich aan)

CHAREL: Héla..., ik ben gene weipaal hé...!

ASTRID: Tegen u moet ge alles zes keer zeggen!

OSCAR: Gij zijt al just dezelfde zaag gelijk ons ma!

ASTRID: (dreigend) Gaat ge nu zwijgen...!

OSCAR: (met enig leedvermaak) Allé, ze hebben al voor den eerste keer ambras, haha.

HEIDI: (geeft Oscar een venijnige duw) Moeit u niet in andermans huishouden!

JUF PALS: Astrid, Charel, Heidi en Oscar gaan op de eerste rij staan, de rest zet zich achter hen.

(Het heeft heel wat voeten in de aarde eer iedereen klaar staat voor de klasfoto. Charel durft het aan ongevraagd z'n arm om de schouders van Astrid te leggen, maar die wil op dit moment geen lichamelijk contact met Charel en gooit zijn arm nijdig van zich af. Juf Pals staat gereed met haar fototoestel om de groepsfoto te maken. Plots knijpt Filip in het achterwerk van Heidi)

HEIDI: (protesteert fel) Zèg ambetanterik...!

JUF PALS: Wat scheelt er nu weer?

HEIDI: Filip kneep in mijn achterwerk!

OSCAR: (stroopt z'n mouwen op) Nu zijt ge te ver gegaan! (wil op Filip stuiken,

maar wordt tegengehouden door de rest)
 JUF PALS: Laat dat Oscar! (met fototoestel in aanslag) Tweede poging, iedereen
 stilstaan..., en een beetje meer naar rechts!

(De hele groep verplaatst zich gelijktijdig een meter naar rechts, snel en met
 zeer kleine stapjes)

JUF PALS: Dat is ietsje te ver.

(Opnieuw verplaatst de hele groep zich gelijktijdig en snel met zeer kleine
 stapjes)

JUF PALS: Stilstaan en allemaal "cheese" zeggen...!

CHAREL: Zjuffrouw, wat is dat "cheese"...?

JUF PALS: Dat is kaas in 't Engels.

CHAREL: Zeg dan "kèès" hé...!

JUF PALS: (raakt danig geïrriteerd) Derde poging. Iedereen stilstaan.

ASTRID: (steekt voorzichtig haar vinger op) Juffrouw...?

JUF PALS: Ja, wat nu weer?

ASTRID: Mag William niet bij op de foto?

ALLEN: (enthousiast) Jàààà...!

JUF PALS: Nee, William mag niet bij op de foto. (zuchtend) Laatste poging.
 Stilstaan en "cheese" zeggen...! (maakt de foto) Hij staat erop. En nu
 iedereen terug naar z'n plaats.

(Iedereen kruipt terug in z'n bank)

ASTRID: Juffrouw, ik heb nog groot nieuws.

JUF PALS: Oh ja? Laat dat dan maar eens horen.

ASTRID: Charel en ik willen later met elkaar trouwen.

CHAREL: Hoe...? Daar weet ik niks van....!

ASTRID: (liefjes) 't Was een verrassing voor u.

CHAREL: Dat is een wrede verrassing, ja!

JUF PALS: Dat is heuglijk nieuws, maar weet onze Astrid ook wat het sacrament
 van het huwelijk inhoudt?

ASTRID: Natuurlijk. Dat heeft onze pa mij allemaal in geuren en kleuren uitgelegd.

Charel en ik gaan later de viswinkel van onze pa overnemen.

CHAREL: Oh nee...! Ik pak de boerderij over bij ons thuis.

ASTRID: Neenee, gij wordt visboer.

CHAREL: Dat ziet ge van hier...! Verkoopt gij uwe viswinkel maar!

ASTRID: (gedecideerd) Niks van!

CHAREL: Ge kunt ze kussen...!

ASTRID: (vastbesloten) Okee, dan gaan wij scheiden.

CHAREL: Dat is niet erg, gij hebt toch geen dikke longen!

HEIDI: (tot Astrid) Hoe weet Charel dat...?

ASTRID: (gegeneerd) Dat zeg ik niet!

JUF PALS: Weet iedereen wat "scheiden" is?

STEVE: Wie weet dat nu niet!

JUF PALS: Verklaar u nader, Steve.

STEVE: Scheiden is afscheid nemen en heimwee hebben.

HEIDI: (lacht Steve uit) Och jong, gij kent er niks van. Scheiden is uit elkaar gaan.

STEVE: Hoe kunt gij dat nu weten? Gij zijt even jong als ik.

HEIDI: Ik ben al groot want ik heb mijn maandstonden al.

OSCAR: Miljaar, wat is dat voor een beest...?

STEVE: (richting Heidi) Ik wist met mijn eerste communie al waar de maan stond...!

JUF PALS: (vraagt het woord) Mag ik ook nog iets zeggen alstublieft? Dan gaan we nu de rapporten uitdelen.

(Iedereen zit er geestdriftig bij, behalve Charel)

JUF PALS: En de primus van de klas is...

ALLEN: (vervolgen in koor) ...Filip Van Brantegem.

(Filip staat reeds recht uit z'n bank met het sterke vermoeden dat zijn naam als eerste zal afgeroepen worden)

JUF PALS: Neenee, deze keer is het... Heidi...!

(Algemene verbazing maar Heidi krijgt toch een kort applausje als ze naar voor gaat)

HEIDI: (overgelukkig) Nu gaat onze pa blij zijn, en ik nog blijer want als ik eerste was dan zou ik een pony krijgen.

FILIP: (wendt zich zwaar teleurgesteld bij Juf Pals) Hoe kan dat...? Ik ben elk jaar de eerste van de klas, en nu niet...!

JUF PALS: Dat komt ervan als ge denkt dat ge niet meer hoeft te studeren. Kom, ga maar zitten.

(Heidi staat glunderend voor Juf Pals. Als de leerlingen hun rapport uitgereikt krijgen feliciteert Juf Pals hen en overhandigt zij de leerlingen een pakket boeken)

JUF PALS: (tot Heidi) Proficiat Heidi.

HEIDI: Danku juffrouw.

FILIP: Dan zal ik wel tweede zijn.

JUF PALS: En de tweede van de klas is..., op een paar punten van Heidi..., maar daarom niet minder knap,... Oscar...!

FILIP: (snapt er niks meer van) Hoe kan dat...? Hebt gij niet verkeerd geteld, juffrouw?

JUF PALS: Nee Filip.

OSCAR: (pesterig naar Filip) Eindelijk heb ik u te stekken, hé vriend! De slimste van de klas..., laat me niet lachen! Ne lompe boer, ja!

JUF PALS: (berispt) Oscar alstublieft!

OSCAR: Dat moest van m'n hart, juffrouw.

JUF PALS: Derde is Filip. Vierde is Steve. Vijfde is Mieke. Zesde is Astrid.

(Ondertussen telt Charel met veel moeite op z'n vingers)

JUF PALS: Zevende is Betty.

(Betty giechelt als ze haar pakket boeken in ontvangst neemt)

JUF PALS: En laatste is...

ALLEN: (in koor) ...Charel...!

(Charel steekt z'n beide armen als een winnaar in de hoogte)

JUF PALS: Charel, ik heb nog minder prettig nieuws voor u!

CHAREL: Ja zjuffrouw.

JUF PALS: Gij moet uw jaar weer overdoen!

CHAREL: (met gebeiteld enthousiasme) Derde keer, goede keer, hé zjuffrouw.

JUF PALS: Ge hebt maar 35 procent van de punten behaald.

CHAREL: (verwonderd) 35 procent...? Dat is nog 10 méér dan vorig jaar.

JUF PALS: Dat is een ramp voor u, Charel.

CHAREL: Neenee zjuffrouw, ik moet onze pa toch helpen krotten kappen en hooi inhalen.

JUF PALS: Ik wil iedereen bedanken voor z'n inzet en vriendschap. Ik hoop dat het voorbije schooljaar niet al te veel ellende geweest is voor jullie.

OSCAR: (met lachje) Ge bedoelt "komkommer en kwel"...?

JUF PALS: Juist Oscar. (vervolgt) En dan wil ik nu nog enkele belangrijke woorden meegeven die ik elk jaar aan de laatstejaars meegeef. Denk eraan, als jullie in 't leven opvallen, doe dat dan in de positieve zin.

(Mieke steekt haar vinger op)

JUF PALS: Ja Mieke.

MIEKE: Juffrouw, is het waar dat gij er volgend jaar niet meer bij zult zijn? 't Schijnt dat gij zoveel last hebt van uw maag dat gij niet lang meer zult leven...?

(Een aangeslagen Juf Pals krijgt de krop in de keel. Ze kan hier niet onmiddellijk op antwoorden, pinkt een traan weg en neemt haar zakdoek. Algemene verontwaardiging bij de leerlingen)

MIEKE: (fluisterend naar de andere leerlingen) Marieke van de pastoor is bij ons geweest, en die kan het weten hoor!

(Alle blikken worden naar Juf Pals gericht. De leerlingen verwachten van haar een reactie)

JUF PALS: (stil, aarzelend maar gemeend) Sorry kinderen. Ik zal er volgend schooljaar inderdaad niet meer bij zijn...! Ik heb zoveel last van mijn maag dat ik het rustiger aan moet gaan doen.

STEVE: Ik begrijp dat héél goed. Wij hebben bij ons thuis eens een hond gehad en die had 't ook aan z'n maag. Maar man, dat beest heeft afgezien. Afgezien...! Onze pa heeft 'm dan maar een spuitje laten geven!

(Betty stoot Steve aan en maakt een gebaartje van "zwijgen")

JUF PALS: (pompt zich verse moed in) Toch hoop ik dat jullie mij niet zullen vergeten, ik jullie alleszins niet. Bijvoorbeeld, uw één april was er eentje om in te kaderen. Bedankt allemaal.

(Juf Pals noemt om beurt hun namen. Als de leerling in kwestie z'n naam hoort gaat die even rechtstaan en groet met "juffrouw")

JUF PALS: Astrid Van Gutsenhoven, Charel Lemmens, Heidi Stappaerts, Oscar De dekker, Mieke Poelmans, Filip Van Brantegem, Steve Gevaert, Betty Kowalski...!

(Als Betty haar naam hoort vallen giechelt ze. Als al de namen genoemd zijn vraagt Heidi van de medeleerlingen een applausje voor Juf Pals)

ALLEN: (zingend, op aanvoeren van Charel) Zo'n goeie hebben wij nog niet gehad. Zo'n goeie...

(Alle leerlingen nemen Juf Pals gelijktijdig op en gooien haar drie keer met een "how-up" de lucht in. Tussen de andere leerlingen draagt ook Charel de juffrouw, maar waar hij hier met z'n handen blijft mag niet duidelijk zijn. Na het omhoog gooien vraagt Charel het woord)

CHAREL: Zjuffrouw...?

JUF PALS: Ja Charel.

CHAREL: Nu moet ik u toch nog iets bekennen.

JUF PALS: Oh ja...? Watte Charel...?

CHAREL: (guitig met gebaartje) Ik heb u just goed bij uw longen gehad...!!

(Algemeen gelach. De kwieke Charel moet op de vlucht, hij loopt naar buiten. Juf Pals gaat achter hem aan. Algemene hilariteit in de klas)

DOEK